

**JÕGEVA MAAKONNA
RAHVARAAMATUKOGUDE
2018. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Põltsamaa 2019

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Põhilised tegevussuunad	4
2. Juhtimine	6
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud.	6
2.2 Eelarve.....	9
2.3 Projektid	9
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	10
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	11
2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused	13
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	15
2.4.4 Erialahariduse omandamine	15
2.4.5 Töötajate tunnustamine	16
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	16
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	17
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	17
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	18
3.1 Komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)	19
3.1.1 Raamatute komplekteerimine (trükis + e-raamat).....	19
3.1.2 Perioodika komplekteerimine	19
3.1.3 Auviste komplekteerimine	20
3.2 Inventuurid, mahakandmised	20
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	20
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	22
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	23
4.3 RVL teenindus.....	27
4.4 Laste- ja noorteteenindus	27
4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine	27
4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine.....	28
4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h. lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	28
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	29
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	30
4.6.1 Koostöö kohalikul tasandil.....	33

4.6.2 Koostöö riiklikul tasandil	34
4.6.3 Koostöö rahvusvahelisel tasandil	34
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	35
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	36
4.9 Andmebaasid.....	36
5. 2019. aasta tegevused	37
LISA 1. Personali koolitus	39
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	40
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid	41
LISA 4. Laste ja noorteüritused	43
LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine.....	48

Sissejuhatus

Tabel 1

Maakonna/linna nimi	Elanike arv (01.12.17)	KOV-de arv maakonnas	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Teeninduspunktide arv*	Kokku
Jõgeva maakond	29 579	3	18	8	2	28
sh Jõgeva vald	13 902		10	1	-	11
sh Mustvee vald	5 653		7	1	1	9
sh Põltsamaa vald	10 024		1	6	1	8

Haldusreformi käigus läksid Tartu maakonna koosseisu Pala ja Tabivere vallad ning sellest tingitult viis raamatukogu (Elistvere, Lümati, Maarja-Magdaleena, Pala, Tabivere). Jõgeva maakonda tulid juurde Avinurme ja Lohusuu vallad Ida-Virumaalt ning ühes sellega neli uut raamatukogu (Avinurme, Lohusuu, Piiksi, Ulvi).

Haldusreformijärgsetes piirides vähenes elanike arv maakonnas 1859 inimese võrra.

Eelmisel aruandeaastal oli maakonnas kokku 27 raamatukogu, neist 26 üldkasutatavat ja üks haruraamatukogu. Ühtegi raamatukogu ei suletud.

1. Põhilised tegevussuunad (rahvaraamatukogude statistilise aruandluse korraldamine ja tegevuse analüüsimine, [RaRS § 5\(5\) 3](#)).

2018. aasta oli maakonna raamatukogudes muudatuste rohke ning sellest tulenevalt ka raske aasta. Kuna muudatused raamatukogudes on osa sotsiaal-majanduslikest suundumustest Eestis, iseloomustab olukordi kohtadel ilmekalt väljend „haldusreformi muutuste tormis“. Kohanemine uute tööülesannete- ja olukorraga uutes valdades ei olnud ja ei ole endiselt paljude jaoks lihtne: endiste valdade koosseisus töötamine oli teistsugune, vanad kokkulepped kaotasid kehtivuse ja uues vallas tuli kõigil harjuda tööalaste muudatustega. Uute valdade moodustamisel toimusid sisulised muutused üldises asjaajamises, võeti vastu uued määrused jm korraldused, toimus erinevate valdkondade kaardistamine.

Tegevussuundi oli aruandeaastal maakonna raamatukogunduses viis.

Esimeseks tegevussuunaks oli haldusreformijärgsest Jõgevamaast tulenevate suurte ümberkorralduste elluviimisega alustamine maakonna raamatukogumaastikul. Nimetatud ümberkorraldused tõid omakorda kaasa vältimatud muutused tööprotsessides. Ümberkorralduste elluviimine ei ole kerge. Paratamatult toovad igasugused muutused endaga kaasa ebakindluse ning võõristuse inimestevahelistes suhetes ning kui asjade olemust ei mõisteta, sunnibki see vana kaitsma.

Maakonnaraamatukogu direktor ja peaspetsialist kohtusid uute valdade juhtidega.

Parandamaks teavikute komplekteerimist, ressursside paindlikumat juhtimist ning osutatavate teenuste kvaliteedi tõstmist jm, viidi ühtse juhtimise alla Põltsamaa ja Mustvee valla raamatukogud. Muudeti, koostati ja kinnitati suur hulk dokumente: uued põhimäärused, kasutuseeskirjad, komplekteerimispõhimõtted jm.

Teiseks tegevussuunaks oli maakonna komplekteerimissüsteemi ümberkorraldamine ning elektronkataloogi korrastamine. Alustati komplekteerimist Rahva Raamatu AS hulgikeskkonnas. Ümberkorraldusest võitsid eelkõige lugejad, sest paranes uute teavikute kättesaadavuse kiirus.

Ida-Virumaa raamatukogude kirjed konverteeriti süsteemist URRAM süsteemi RIKS, toimetati andmebaaside ühendamise käigus automaatselt liitunud bibliokirjed ja liideti dublikaadid. Korrastati isikuandmebaas.

Raamatukogusüsteemis RIKS rakendusid ka isikuandmete kaitse üldmäärusest tulenevad muudatused.

Kolmandaks tegevussuunaks oli kogude kasutamise efektiivsuse tõstmine.

Jätkus juba mitmendat aastat maakonnas tähelepanu keskpunkti tõstetud kogude ringluse teema, kuna kogude kasutamise efektiivsus ei ole enamikes raamatukogudes rahuldav. Eriti madal oli see Ida-Virumaalt juurde tulnud raamatukogudel. Vaadati üle ja eemaldati kogudest mittevajalikud null-laenutusega teavikud. Osades raamatukogudes jõuti selle tööga lõpule, enamikes raamatukogudes sellega aga jätkatakse.

Neljandaks tegevussuunaks oli algatuse tegemine maakonna raamatukogude teenusekeskseteks kujundamiseks ning uute teenuste rakendamiseks.

Kõige raskem on muuta raamatukoguhoidjate mõtteviisi, mõistmaks raamatukogude uut rolli kogukonnas. Kui varem hinnati raamatukoguteenusena eelkõige raamatute kogumist ja laenutamist, siis kaasaegset raamatukogu nähakse kui mitmekülgset info- ja kultuuriasutust, kus inimene saab tunda end vabalt ja tegeleda oma meelepäraste tegevustega. Vastavaid teadmisi jagati ka maakondlikel täienduskoolitustel ning raamatukoguhoidjaid kutsuti üles rakendama raamatukogudes uusi teenuseid.

Viiendaks tegevussuunaks oli statistika ühiste aluste rakendamine teenuste objektiivsemaks võrdlemiseks maakonna raamatukogudes.

Lisaks muutus kohalkasutuse arvestuse meetoodika - hakati arvestama ajalehtede ja ajakirjade laenutusi, mis tõi kaasa kohallaenutuste arvu suure kasvu. Oli vajalik kajastamiseks suurt tööloiku, mis seni statistikast välja jäi.

Raamatukogude tegevused Euroopa kultuuripärandiaastal

Maakonna raamatukogudes korraldati ettelugemispäev „Kus hundist räägitakse“, kus loeti jutte eesti rahvusloomast hundist.

Valdur Mikita kohtus lugejatega Jõgeval, Põltsamaal ja Tapikul, tutvustades oma raamatut „Kukeseene kuulamise kunst“ ning avaldades oma mõtteid eestlase ja eestluse identiteedist ning loodusest kui eestlaste pärandkultuuri ühest osast. Kõige suuremaid külastajate arve püstitasid raamatukogudes korraldatud seenenäitused (Jõgeva, Mustvee).

Jõgeva Linnaraamatukogus korraldati Kahoot-onlines õpilastele kultuuripärandiaasta teemal viktoriin, vestlusõhtute sari maarahva põlistest tarkustest ja elamisest taevakuu ning looduse rütmis „Esivanemate tarkus, taevakuu rütmis“ Liina Kaasikuga, Jaanika Vipperi herbaariuminäitus „Ravimtaimed Eestimaa loodusest“, eesti akvarellistide ühisnäitus „Eesti kultuuripärand maastikumaalidel“ jpm. Toimus ka üritus „Jõuludeks süldiga süldipeole“ (sült kanti 1. juunil 2018 eesti vaimse kultuuripärandi nimistusse). Üritusel esines toiduspetsialist, degusteeriti kodudes keedetud ja kaasa võetud sülte ning õpiti, kuidas keeta head sülti.

Mustvee Linnaraamatukogus korraldati A. H. Tammsaare 140. sünniaastapäevale ning pärandkultuuri aastale pühendatud püsinäitus „Tõe ja õiguse“ aegsetest põllu- ja majapidamisriistadest. Näitus oli avatud terve aasta ja selle raames toimusid mitmed teemapäevad vastlapäeval, künnipäeval, leivanädalal.

Esku raamatukogu osales Esku-Kamari kooli projektis „Pärandivaderid: Koolinoored kultuuripärandit hoidmas“, mille raames käidi tutvumas ümbruskonna mõisatega Pajusis, Adaveres, Kõos ja Loopres.

Adavere raamatukogus korraldati näitus „Meleski klaasivabriku tooteid“.

Põltsamaa Raamatukogus kohtuti jutuvestja Piret Pääriga ja haruraamatukogudes Aidus ning Pajusis Piret Pääri ja Triinu Tauliga, kes tutvustas erinevaid eesti rahvapille.

Populaarsed olid käsitöö ja vanade esemete näitused esivanemate veimevakast ja varasalvedest (Kuremaa, Torma).

Saare raamatukogus korraldati Kodavere kandis kootud kindakirjadega kindanäitus „Emakäe puudutus“.

Jõgeva Linnaraamatukogus esitleti näitusel rahvariide võösid.

2. Juhtimine

Kultuuriministerium viis Põltsamaa Raamatukogus ja Põltsamaa Raamatukogu Adavere haruraamatukogus, Siimusti raamatukogus ning Mustvee Linnaraamatukogus läbi haldusjärelvalve Põltsamaa Raamatukogu kui maakonnaraamatukogu ülesannete täitmise üle. Vt Lisa 5.

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud.

Seoses haldusreformiga toimunud muudatused maakonna raamatukogudes

Raamatukogude nimemuutused, likvideerimised, reorganiseerimised

Haldusreformi järgselt on Jõgeva maakonnas on kolm valda: Jõgeva, Mustvee, Põltsamaa. Hakkas korrastuma maakonna raamatukogudevõrk. Muutusid valdade ja raamatukogude teeninduspiirkonnad. Vähenev elanikkond paneb kaaluma iseseisva, aga ka haruraamatukogu jätkamise paikades, kus teeninduspiirkonna elanike arv jääb alla 500.

Omavalitsustöötajaid nõustati haldusreformijärgse raamatukoguteenuse ümberkorralduste osas. Põltsamaa ja Mustvee valla raamatukogude kohta koostati uute moodustunud valdade piires 2017. aasta raamatukogude statistiliste andmete analüüs.

Kohtuti Mustvee vallavanema, Põltsamaa vallavanema, Jõgeva valla abivallavanema, Jõgeva valla haridus- ja kultuuriosakonna juhataja ning Jõgeva valla kultuuritöö spetsialistiga. Põhiliselt nõustati ja tehti ettepanekuid maakonna raamatukogude võrgu reformimiseks haldusreformi järgselt.

Jõgeva vald

Jõgeva vallas raamatukogude struktuuri ümber ei korraldatud.

Saduküla piirkonna liitumise tõttu Jõgeva vallaga sai Puurmani Raamatukogu Saduküla haruraamatukogust Jõgeva Linnaraamatukogu haruraamatukogu ning nimetati ümber Jõgeva Linnaraamatukogu Saduküla haruraamatukoguks.

Seisuga 31.12.2018 oli vallas 11 raamatukogu: Kaarepere (1,0), Kuremaa (1,0), Laiuse (1,0), Palamuse (1,0), Siimusti (1,0), Torma (1,0), Sadala (1,0), Vaimastvere (1,0), Vägeva (0,5), Jõgeva Linnaraamatukogu (10,0) ning Saduküla raamatukogu (1,0). Sulgudes toodud raamatukoguhoidjate koosseisud.

Mustvee vald

Moodustatud Mustvee valda lisandusid neli raamatukogu Ida-Virumaalt endistest Avinurme ja Lohusuu valdadest: Avinurme, Lohusuu, Piilsi, Ulvi. Piilsi kauaaegne raamatukogu juhataja soovis oma töösuhte lõpetada 15.02.2018. Kuna uuel vallal ei olnud selgust, mis raamatukogust edasi saab (väga väike teeninduspiirkond ja kasutatavus, ruumid kaasaja nõuetele mittevastavad, kogud elektronkataloogi sisestamata(!) jne), jäi raamatukogu nõo ooterežiimile ning oli suletud kuni 01.07.2018. Seejärel sõlmis vald ajutise töölepingu (kuni 31.12.2018) uue töötajaga ning sisuliselt sai Piilsi Mustvee Linnaraamatukogu teeninduspunkt.

Seisuga 31.12.2018 oli vallas 9 raamatukogu: Mustvee Linnaraamatukogu (3,0), Piilsi teeninduspunkt (0,5), Avinurme (1,5), Ulvi (0,5), Kasepää (0,8), Lohusuu (0,7), Raja (1,0), Saare (1,0), Voore (1,0).

Mustvee vallavolikogu otsusega 29.11.2018 ühendati Mustvee valla raamatukogud ühtse juhtimise alla, otsus jõustus 01.01.2019.

Põltsamaa vald

Põltsamaa valla raamatukogud ühendati ühtse juhtimise alla ning lõpetati liidetavate raamatukogude tegevus 31.12.17. Seisuga 01.01.2018 liideti Põltsamaa valla kõik raamatukogud Põltsamaa Raamatukogu ühtse juhtimise alla. Põltsamaa Raamatukogu täidab ühtlasi ka maakonnaraamatukogu ülesandeid.

Ühendamise käigus moodustati Põltsamaa Vallaraamatukogust, mis oli ilma struktuuriüksusteta, kolm haruraamatukogu (Adavere, Esku, Lustivere). Puurmani Mõisakooli raamatukogu ei kuulu struktuuriüksusena enam Põltsamaa Raamatukogu koosseisu (varem Puurmani raamatukogu välisteeninduspunkt).

Raamatukogude struktuuri moodustavad: pearaamatukogu (Põltsamaa Raamatukogu osakondadega: kogude arenduse osakond, laste- ja noorteosakond, täiskasvanute osakond (11,8) ja välisteeninduspunkt (Tapiku teeninduspunkt (0,4)); haruraamatukogud Adavere (1,0), Aidu (1,0), Esku (1,0), Lustivere (0,8), Pajusi (1,0), Puurmani (1,75). Korrastati Põltsamaa valla raamatukogude võrk. Raamatukogudel on ühine eelarve ja raamatukogu nõukogu. Uuendati ja võeti vastu rida uusi dokumente, ühtlustati teenuste hinnad, korregeeriti lahtiolekuaegu. Viidi läbi väikevahendite inventuur. Vaadati üle ühinenud raamatukogude infotehnoloogilised võimalused, hangiti vajalikku ja puuduvat (tšekiprinterid jne). Lahendati kütteprobleeme (Pajusis ja Tapikul õhksoojuspumbad, läbirääkimised Esku raamatukogu soojusprobleemide lahendamiseks), korraldati iganädalane vallasisene RVL ning uute teavikute pakiring.

Dokumentatsioon

Tulenevalt haldusreformist ning raamatukogude ühendamisest ühtse juhtimise alla kaasnesid uute põhimääruste, kasutuseeskirjade, komplekteerimispõhimõtete jm koostamised ja kinnitamisid. Vaadati üle ka muutunud teeninduspiirkonnad.

Jõgeva vald

Kinnitati Jõgeva Linnaraamatukogu põhimäärus (27.03.2018).

Koostati ja kinnitati valla raamatukogude komplekteerimispõhimõtted: Jõgeva 07.06.2018, Siimusti 07.06.2018, Kuremaa 07.06.2018, Sadala 07.06.2018, Vägeva 08.06.2018, Laiuse 12.06.2018, Palamuse 15.06.2018, Kaarepere 18.06.2018, Vaimastvere 20.06.2018.

Komplekteerimispõhimõtted on avalikustatud raamatukogude kodulehtedel.

Kuigi maakonnaraamatukogu juhtis mitmel korral tähelepanu, jäid sisse viimata muudatused põhimäärustesse kõikides Jõgeva valla raamatukogudes (v a Jõgeva Linnaraamatukogu), samuti raamatukogude kasutamise eeskirjadesse.

Mustvee vald

Mustvee Raamatukogu (endise nimega Mustvee Linnaraamatukogu) põhimäärus võeti vastu Mustvee vallavolikogus 28.12.2018.

Oli teada, et valla raamatukogud ühendatakse, seetõttu ei hakatud aasta sees koostama raamatukogude kaupa komplekteerimispõhimõtteid ega kasutuseeskirju, see töö lükkus 2019. aastasse.

Põltsamaa vald

Kinnitati järgmised dokumendid:

Põltsamaa Raamatukogu põhimäärus (28.01.2018).

Põltsamaa Raamatukogu eriteenuste ja trahvide hinnakiri (05.11.2018).

Põltsamaa Raamatukogu kasutamise eeskiri (20.12.2018).

Põltsamaa Raamatukogu teavikute komplekteerimispõhimõtete ja säilitamise tähtajad (04.06.2018).

Põltsamaa Raamatukogu töökorralduse reeglid (12.10.2018)

Põltsamaa Raamatukogu töötajate töötasustamise alused (12.10.2018)

Tulekahju korral tegutsemise plaanis (12.10.2018).

Jõgeva maakonna raamatukogupreemia IDA statuut (üks kolmest põhikategooriast hakkas kandma nimetust IDA AASTA TEGU) (23.04.2018).

Vaadati üle pea- ja haruraamatukogude teeninduspiirkonnad ning muudeti need vastavalt sellele, kus inimesed tegelikult raamatukogu kasutavad.

Määrati ametisse raamatukogude andmekaitse spetsialist.

Lahtiolekuajad

Jõgeva vald

Tulenevalt märtsis maakonna raamatukogudes korraldatud lugejate küsitluse tulemustest, muudeti alates sügiskuu algusest perioodist lahtiolekuaja neljas raamatukogus.

Nimelt sooviti, et mõnel päeval nädalas oleks raamatukogu kauem avatud, et kaugemal tööl käijad jõuaksid ka veel õhtul raamatukogu külastada (Kuremaa, Laiuse, Sadala, Siimusti).

Samuti sooviti, et ka puhkepäeviti (laupäeval) oleks raamatukogu avatud (Siimusti). Andmaks võimalust teha suuremat koostööd kooliga, muudeti koolimajades asuvates raamatukogudes osadel päevadel lahtiolekuaja veelgi varasemateks (Laiuse, Siimusti).

Põltsamaa vald

Haldusreformi järgselt kehtestati 01.03.2018 uued lahtiolekuajad viies restruktureeritud Põltsamaa Raamatukogu haruraamatukogus (Adavere, Esku, Lustivere) ja Tapiku teeninduspunktis (seoses raamatukoguhoidja töökoormuse vähenemisega avatud lahtiolekupäevadel lühemat aega kui enne).

Mustvee vald

Kasepää raamatukogu: senine töötaja lahkus töölt 17.06.2018. Ajavahemikus 18.06.-01.08.2018, kuni tööle asus uus töötaja, oli raamatukogu ajutiselt avatud teispäeviti kolm tundi nädalas. Ühtlasi korrigeeriti raamatukogu lahtiolekuaja.

Nõukogud

Maakonnas käis koos vaid üks raamatukogu nõukogu.

Jõgeva vald

Jõgeva Linnaraamatukogu nõukogu endine koosseis läks laiali 2017. aasta lõpus, uut nõukogu ei ole moodustatud. Valla kultuuritöö peaspetsialist on käinud välja idee moodustada kõigile valla raamatukogudele ühine raamatukogude nõukogu, kuid aruandeaastal selle moodustamiseni ei jõutud.

Torma ja Sadala raamatukogunõukogusid laiali saadetud ei ole, kuid koos need ka ei käinud.

Mustvee vald

Valla raamatukogudes raamatukogu nõukogud puuduvad.

Põltsamaa vald

Moodustati uus 7-liikmeline raamatukogu nõukogu aastateks 2018-2021. Nõukogusse kuuluvad vallavalitsuse esindaja, valla maapiirkondade esindaja, maakonna, sh ettevõtjate esindaja, koolieelsete lasteasutuste esindaja, üldhariduslike koolide esindaja, raamatukogu esindaja. Nõukogu käis koos ühel korral, mil olid arutuse all muudatused raamatukogu töös seoses Põltsamaa valla raamatukogude viimisega ühtse juhtimise alla.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.2017 (€)	Seisuga 31.12.2018 (€)	Muutus %
Eelarve kokku	1030,146	992,489	-3,7%
sh keskraamatukogu*	367,57	499,026*	
Personalikulu	610,622	660,016	+ 8,1%
sh keskraamatukogu*	193,681	341,622*	
Komplekteerimiskulu	167,805	159,496	- 5,0%
sh KOV-lt	106,799	103,903	-2,7%
sh riigilt	61,006	55,593	- 8,9%
sh keskraamatukogu	23,639	28,414	+ 20,2%
sh KOV-lt	15,952	18,538	+ 16,2%
sh riigilt	7,687	9,876	+28,5%
Infotehnoloogiakulu	36,983	22,706	-38,6%
sh keskraamatukogu*	11,348	11,582*	

*ei ole võimalik esitada eraldi andmeid maakonnaraamatukogu kohta, kuna eelarve on haruraamatukogudega ühine. Tabelis on toodud arvud koos haruraamatukogudega. Seetõttu ei ole need arvud eelmise aruandeaastaga võrreldavad.

Suuremad raamatukogude eelarvete ülevaatamised uutes valdades alles seisavad ees. Mõningaid korrigeerimisi on siiski jõutud juba teha: ühtlustatud on raamatukoguhoidjate töötasusid, samuti teavikute soetamise summasid (Põltsamaa ja Jõgeva vald).

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa €	Projekti üldmaksumus €
JÕGEVA VALD		1935,00	2745,40
Jõgeva Linnaraamatukogu			
<u>Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa Ekspertgrupp</u>			
Loominguline päev. Valdur Mikita	12.02. – 26.06.18	220,00	374,08
Rahvusvaheline lasteraamatupäev. Kadri Hinrikus	12.03. – 30.04.18	210,00	250,99
Omaloomingukonkurss „Betti Alver jälgedes“	16.04. – 06.06.18	250,00	344,78
Ööraamatukogu	16.04. – 16.06.18	250,00	464,82
Kunstinäitus „Akt akvarellis“	09.07. – 31.10.18	230,00	279,14
Akvarellinäitus „Leedu muljed“	09.07. – 31.10.18	190,00	233,00
Loodusõhtu ja fotonäitus. Remo Savisaar	09.07. – 15.11.18	365,00	525,47
Loominguline õhtu. Kristiina Ehin	01.10. – 12.12.18	220,00	273,17
Laiuse raamatukogu		215,00	274,32
<u>Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa Ekspertgrupp</u>			
Kohtumine Kristiina Ehiniga	01.09. – 30.10.18	215,00	274,32

<i>Siiumusti raamatukogu</i> Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa Ekspertgrupp Sügiseste sündmuste korraldamine. Eesti Vabariik 100 tähistamine.	20.09. – 20.12.18	610,00 610,00	810,00 810,00
<i>Torma raamatukogu</i> Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa Ekspertgrupp Lastekirjaniku küllakutsumine Torma ja Sadala raamatukogude noortele lugejatele /J. Vaiksoo	01.10. – 30.11.18	120,00 120,00	190,00 190,00
<i>Vaimastvere raamatukogu</i> Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa Ekspertgrupp Kohtumine kirjanik Kätlin Kaldmaaga	01.10. - 01.12.18	130,00 130,00	160,00 160,00
<i>MUSTVEE VALD</i> <i>Mustvee Linnaraamatukogu</i> Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa Ekspertgrupp Raamatukogupäevade korraldamine / Jelena Skulskaja	01.10.-30.11.18	150,00 150,00	200,00 200,00
<i>PÕLTSAMAA VALD</i> <i>Põltsamaa Raamatukogu</i> <i>Kultuuriministeerium</i> Täienduskoolituse korraldamine Jõgevamaa raamatukogudele 2018. a. I poolaastal. Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa Ekspertgrupp Mälumängu korraldamine Põltsamaa valla asutustele	01.03.-30.06.18 01.10.-31.12.18	1915,00 1650,00 265,00	3399,20 2681,20 718,00
Kokku		5075,00	7778,92

Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa ekspertgrupi poolt eraldatud toetused on väga vajalikud kohaliku kultuurielu korraldamiseks. Toetustest maksti põhiliselt esinemistasusid ning kasutati näituste korraldamiseks.

Kultuuriministeeriumi poolt eraldatud raha raamatukogude arendamise programmist aitas korraldada täienduskoolitusi aruandeaasta esimesel poolaastal. Õppekava põhines Raamatukoguhoidja taseme 6 kutsestandardi kompetentsidel.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Töötajad	31.12.2017	31.12.2018			
	Kokku	Kokku	Jõgeva vald	Mustvee vald	Põltsamaa vald
Töötajaid kokku	60	57	23	11	23
sh teisi töötajaid	7	6	3	-	3
sh osalise tööajaga	5	5	2	-	3
sh raamatukoguhoidjaid	53	51	20	11	20
sh osalise tööajaga	7	9	1	4	4
sh kõrgharidusega	32	30	14	5	11
sh raamatukogundusharidusega	21	21	8	3	10
sh keskharidusega	21	21	6	6	9
sh raamatukogundusharidusega	11	9	2	2	5
Kutset omavad raamatukoguhoidjad	46	40	17	7	16
Koosseisulisi ametikohti	52,9	49,6	19,25	10,0	20,35
sh raamatukoguhoidjaid	49,05	46,25	17,5	10,0	18,75
sh teisi töötajaid	3,85	3,35	1,75	-	1,6

Maakonna raamatukoguhoidjate keskmine tööstaaž on 20 aastat, kõige pikem raamatukogustaaž oli aruandeaastal 48 aastat. Keskmine vanus on 52 aastat, kõige eakam raamatukoguhoidja oli 68, kõige noorem 22 aastane. Pensioniealisi raamatukoguhoidjaid on kokku üheksa, neist Jõgeva vallas kolm, Mustvee vallas üks ning Põltsamaa vallas viis. Vabatahtlikke tegutses raamatukogude juures kolm.

Personalimuudatused

Personali koosseisus on toimunud aruandeperioodil küllatki suured muudatused. Haldusreformijärgsete territoriaalsete muudatuste tagajärjel lahkus Tartu maakonda tööle kuus raamatukoguhoidjat ning Ida-Virumaalt tuli Jõgeva maakonda tööle neli raamatukoguhoidjat.

Pensionile jäi kolm, raamatukogutöölt lahkus üks, emapuhkusele jäi üks, koondati üks, tähtajaline tööleping lõpetati ühe raamatukoguhoidjaga.

31.12.2018 seisuga oli maakonda tööle asunud seitse uut raamatukoguhoidjat.

Jõgeva vald

Seoses Saduküla haruraamatukogu ületulekuga Jõgeva Linnaraamatukogu koosseisu kinnitas Jõgeva Vallavalitsus 01.01.2018 seisuga Jõgeva Linnaraamatukogu koosseisu ühe raamatukogu töötaja ametikoha lisaks.

Koondati üks raamatukoguhoidja (0,5) kahe töötajaga Torma raamatukogust.

Üks raamatukoguhoidja (Jõgeva) jäi emapuhkusele, kelle asemele võeti tähtajalise töölepinguga tööle asendaja (raamatukogunduslik eriharidus omandamisel).

Siimusti raamatukogu juures on tegevad kaks vabatahtlikku, kellest üks juhendab raamatukogu juures tegutsevat käsitööringi.

Mustvee vald

Pensionile jäid kaks raamatukoguhoidjat (Kasepää, Piiksi).

Tööle asus kaks uut raamatukoguhoidjat (Kasepää, Piiksi, mõlemad keskharidusega).

Mustvee Vallavalitsus kuulutas välja avaliku konkursi Mustvee Raamatukogu juhataja töökohale. Senise direktori viimane tööpäev oli 31.12.2018.

Tähtajaline tööleping Piiksi raamatukogu juhatajaga lõppes 31.12.2018.

Põltsamaa vald

Kõik Põltsamaa valla rahvaraamatukogu töötajad kuuluvad Põltsamaa Raamatukogu koosseisu. Haruraamatukogude ja välisteeninduspunkti töötajate ametinimetused ühinenud raamatukogus on raamatukoguhoidja. Pearaamatukogu töötajate koosseis jäi samaks, peaspetsialisti koormust vähendati 0,8le.

Koondati endine Puurmani raamatukogu direktor, pensionile jäi Tapiku raamatukogu juhataja, asemele võeti uus töötaja koormusega 0,4 (keskharidus).

Endises Põltsamaa Vallaraamatukogus osutas teenust Eskus ja Lustiveres sama töötaja (2,5 päeva+2,5 päeva). Selline töökorraldus ei olnud õigustatud, kuna teeninduspiirkonna elanike arv võrreldes teiste raamatukogudega, kus lahtiolekupäevi oli viis, oli samaväärne.

Raamatukogude ühendamisel haruraamatukogude loomisega olukord laheneb.

Lustivere raamatukogusse võeti tööle uus töötaja koormusega 0,8 (erialane kõrgharidus omandamisel). Esku raamatukoguhoidja töötab täiskoormusega. Ühel päeval nädalas osutab ta koduteenust, veab valla piires laiali uute teavikute pakke ja RVL tellimusi.

Põltsamaa raamatukogu juures tegutseb üks vabatahtlik, kes juhib kirjandusringi (endine kirjandusõpetaja).

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest (erialane nõustamine ja raamatukogutöötajate täienduskoolituse korraldamine, [RaRS § 5\(5\) 4](#)).

Väljaspool maakonda korraldatud koolitustel, kongressil, teabe-, teema-, ettekandepäevadel, suveseminaridel jm, osales raamatukoguhoidjaid kaheksast raamatukogust (Jõgeva, Esku, Kuremaa, Laiuse, Puurmani, Siimusti, Vaimastvere, maakonnaraamatukogu).

Koolitustõendi andnud üheksal (2017. a. kaheksal) vabariiklikul koolitustel (koolitusasutused on registreeritud EHIses) – kokku 212 ak/t (2017. a. 247 ak/t) osales viis raamatukogu

(Jõgeva, Kuremaa, Puurmani, Siimusti, maakonnaraamatukogu). *Vt ka Lisa 1*

Ülejäänud raamatukogud piirdusid maakondlike koolitustega.

Atlanto Arendus OÜ

Muudatused dokumendihalduses seoses määrusega „Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused“ – 1 osaleja (maakonnaraamatukogu)

Tartu Ülikool, ÜTI

Lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemia - 1 osaleja (Puurmani)

Rahvaraamatukoguhoidjate suveakadeemia - 1 osaleja (Jõgeva)

Rahvusraamatukogu koolitus

Isikuandmete kaitse seadusest raamatukogudele - 3 osalejat (maakonnaraamatukogu, Kuremaa, Siimusti)

Juunika Koolitus OÜ

Esmaabi andja täiendõpe - 1 osaleja (maakonnaraamatukogu)

Koolitusveeb OÜ

Töötervishoid ja ohutus - 2 osalejat (maakonnaraamatukogu).

Jõgeva vald

Jõgeva valla raamatukogud osalesid kolmel koolitustõendi andnud vabariiklikul koolitusel, kokku 92 ak/t. Koolitusteks kulutati 420 €.

Mustvee vald

Mustvee valla raamatukogud koolitustõendi andnud vabariiklikul koolitusel ei osalenud.

Põltsamaa vald

Põltsamaa valla raamatukoguhoidjad osalesid viiel (kokku kuus osalejat) koolitustõendi andnud vabariiklikul koolitusel, kokku 120 ak/t. Koolitusteks kulutati 625,40 €.

Lisaks osaleti kongressil, teema-, teabe-, ettekandepäevadel, suveseminaridel jne:

- ERÜ Lastekirjanduse aastakoosolek Tallinnas – maakonnaraamatukogu 1
- Algupärase lastekirjanduse päev Tartus – maakonnaraamatukogu 1, Jõgeva 2
- Lasteraamatukoguhoidjate õpipäev „Isemoodi ja eriline“ Tallinnas – maakonnaraamatukogu 2, Siimusti 1
- XV üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev Raplas – maakonnaraamatukogu 1, Esku 1
- Lastekirjanduse päev „Laps kirjanduses. 6“ Tallinnas – maakonnaraamatukogu 1
- Eesti raamatukoguhoidjate XI kongress „Raamatukogu on vabades“ Rakveres – maakonnaraamatukogu 2, Jõgeva 3, Laiuse 1, Vaimastvere 1
- ERÜ kõne- ja aastakoosolek Tallinnas – Jõgeva 2
- ERÜ mõttetalgud „Lugejate raamatukogu“ Tallinnas – Jõgeva 1
- ERÜ maaraamatukogude sektsiooni teabepäev Tallinnas – Vaimastvere 1, Laiuse 1
- ERÜ kutsekomisjoni teabepäev „Uut kutse andmises“ Tallinnas – maakonnaraamatukogu 1
- AK: Akadeemiline koolitus. ERÜ, koolitustoimkond – Siimusti 1
- ERÜ Noorteklubi suveseminar „Biblicamp5 – sotsiaalmeedia raamatukogus“ Türil – Lustivere 1

- Rahvaraamatukogude suveseminar „Ürituse kavandamine, arendamine ja turundamine rahvaraamatukogus“ Saaremaal – maakonnaraamatukogu 2
- 27. maaraamatukoguhoidjate suveseminar Valgemaal. ERÜ, maaraamatukogude sektsioon – Laiuse 1, Vaimastvere 1
- Seminar „Muuseumid ja raamatukogud avalikus ruumis“ Tallinnas – maakonnaraamatukogu 1
- Aleksander Sibula erialapäev Tallinnas –maakonnaraamatukogu 2
- Talveseminar „Sotsiaalmeedia turundus mäluasutustes – Jõgeva 2
- Ettekandepäev „Asjade raamatukogu“ Tartus – Puurmani 1, Laiuse 1
- Isikuandmete töötlemine kohaliku omavalitsuse üksuses Põltsamaal – maakonnaraamatukogu 2
- Põltsamaa valla asutuste teabepäev „Turvaliselt internetis“ - maakonnaraamatukogu 2
- ETKA Andrase raamatukoguhoidjate seminar Tallinnas – Jõgeva 1
- Rahva Raamatu kliendipäev Tallinnas – maakonnaraamatukogu 1
- Keeruliste olukordadega toimetulek täiskasvanute koolituses (Haridus- ja teadusministeerium, Kera koolitus & konsultatsioon) – Jõgeva 1
- Eesti õigekeelsus ja ametikirjade koostamine (Eesti Keele Instituut) – Jõgeva 1
- Tänapäevased romaani- ja näidendi võitjad (Eesti Kirjanike Liit) – Jõgeva 1

Vabariiklike koolituste puhul oleks vaja rohkem eelinfot nende toimumise kohta. Teated tulevad väga äkki (näit: AK koolitus jne), seetõttu satuvad need samale ajale maakondlike koolitustega ning neist ei ole võimalik osa võtta. Kokkulepete saamiseks esinejatega ning projektitaotluste tegemiseks on maakondlikud koolitused ette planeeritud pool aastat ja kauemgi.

2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Lähtudes Rahvaraamatukogu seadusest (RARS § 5(5) 4) korraldab maakonnaraamatukogu maakonna rahvaraamatukogude täienduskoolitust ja erialast nõustamist. Maakondliku koolitusplaani kokkupanemisel lähtutakse „Raamatukoguhoidja kutsestandardist“.

Maakonnaraamatukogu kodulehel on avaldatud täienduskoolituse õppekavad.

Täienduskoolitustel osalemise kohta väljastati tõendid.

Tagamaks infovahetust omavalitsustega, koostati ja saadeti omavalitsusele raamatukogude töö kohta teatised.

Ülevaade 2018. aastal korraldatud täienduskoolitustest

Täienduskoolituse finantseerimine toimub Põltsamaa Raamatukogu ja maakonna omavalitsuste vahel sõlmitud lepingute ja projektitoetuste alusel.

2018. aastal kulutati täienduskoolitustele 5716 €, sh projektitoetustena saadi 1650 €. Kokku korraldati maakondlikke erialaüritusi seitsmel korral (kogumaht 48 ak/t, 242 osalejat): kaks koolitust (osalejatele väljastati koolitusasutuste tunnistused), kolm teema- ja teabepäeva, üks koolitus- ja kultuurireis, pidulik aastalõpu koosviibimine. Lisaks võtsid maakonna raamatukogud osa ka kultuuri- ja loodusreisist Gruusiasse.

Korraldati ka VII vabariiklik raamatukogusüsteemide alane teabepäev.

Maakondlike täienduskoolituste õppekava põhines Raamatukoguhoidja tase 6 kutsestandardi kompetentsidel. Arendati alljärgnevat kompetentse: B.2.4 Arendustegevus, B.2.3 Lugeja- ja infoteenindus, B.2.5 Raamatukoguhoidja tase 6 kutset läbivad kompetentsid (digioskused, õigusaktide järgimine).

Enim pöörati tähelepanu raamatukogus osutatavatele teenustele ning nende kvaliteedile. Uute teemadena tõusid päevakorda haldusreformist tulenevad muudatused ning isikuandmete kaitse üldmäärusest tulenevad muudatused isikuandmete töötlemises. Teadmisi omandati ka pärimuse kasutamisest sündmuste korraldamisel, leedu kirjandusest ja digitaalsest kirjaoskusest (arvuti ja nutiseadmete kasutamine, tekstitöötlusprogramm Word ja tabelitöötlusprogramm Excel, erinevad e-teenused, ID-kaardi ja mobiil ID võimalused, küberruumi riskid).

Tabel 4

Koolituse aeg	Koolituse teema	Koolitaja/esineja	Koolituse maht/kestus	Raamatu- koguhoi- dajate arv/ KOVde arv	Eelarve/ Koolitu- seks kuluta- tud summa €
01.03.	Teabepäev „Raamatukogud haldusreformijärgsel ajal“		6 ak/t	32/3	164
	Haldusreformist tulenevad muudatused maakonna raamatukogudes	Rutt, Rimmel, maakonnark			
	2017. aasta Jõgeva maakonna raamatukogudes, 2018. a. plaanid	Siiri Õunap, maakonnark			
	Uus raamatukogude kvaliteedihindamise mudel ja selle rakendamisvõimalused	Kaili Õunapuu-Seidelberg, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu direktor; Tiina Kriisa, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu arendusspetsialist			
22.03.	Koolitus „Näoga lugeja poole – raamatukoguteenus kasutaja jaoks“. Katrin Kannukene, Tartu Ülikool, ÜTI. Väljastati Tartu Ülikooli tõend.		6 ak/t	28/3	901
19.04.	Teemapäev „Leedu kultuur ja kirjandus“. Tiina Kattel, Tartu Ülikool. Eksponeeritud oli näitus „Valik leedu kirjandust eesti keeles kolmel viimasel kümnendil“		6 ak/t	32/3	480
23.05.	Koolitus- ja kultuurireis Tallinna (Tallinna raamatutrükikoja OÜ, Rahva Raamat AS ning Tallinna Metsakalmistu kirjanikega seotud mäluaikade külastamine). Siiri Õunap, Maris Oro, maakonnark		8 akt /t	31/3	607
26.09.	Teabepäev „Lugeja- ja teenusekeskne raamatukogu“		6 ak/t	39/3	265
	Pärimuse kasutamine sündmusekorraldamises (2018 – Euroopa kultuuripärandi aasta)	Mari Tammar, pärimusmuusik			
	Isikuandmete kaitse üldmäärus. Isikuandmete töötlemine raamatukogudes, sellest tulenevad muudatused raamatukogusüsteemis RIKS.	Tiina Ilves, maakonnark, juhiabi, andmekaitsespetsialist; Aive Nurmekivi, maakonnark, teeninduspetsialist			

	Raamatukoguteenuse kvaliteedi hindamise tulemusi Jõgeva maakonna raamatukogudes. Eesti muuseumide ja raamatukogude külastajate ja mittekülastajate värske uuringu tulemusi.	Siiri Õunap, maakonnark			
	Kogudekeskne vs teenusekeskne rahvaraamatukogu. Soome raamatukogudes pakutavad teenused	Siiri Õunap, maakonnark			
7.-8.11. , 14.-15.11.	Digitaalse kirjaoskuse juhendajakoolitus	Rahvusraamatukogu BCS Koolitus AS, Andrus Koka, lektor/konsultant	16 ak/t	30/3	580
14.12.	Aastalõpu koosviibimine, Põltsamaa Raamatukogu raamatukogupreemia IDA 2017 laureaatide väljakuulutamise Lustivere kultuurimajas, meelelahutus ansambli Village Voice, fotojaht, õnneloos, jõululaud	Siiri Õunap, maakonnark Triin Kodusaar, Põltsamaa Raamatukogu Lustivere harurk	-	41/3	1160
	KOKKU		48 ak/t	241 osalejat	4157

Erialane nõustamine

Suuremat tähelepanu osutati haldusreformi käigus Jõgeva maakonnaga ühinenud raamatukogudele ning nende abistamisel meie raamatukogukeskkonda sisseelamisel.

Raamatukoguhoidjaid nõustati ka haldusreformijärgse raamatukoguteenuse ümberkorralduste osas.

Erialane nõustamine toimus telefonitsi, meilitsi ning raamatukogudes kohapeal.

Aruandeaastal külastati maakonna raamatukogusid ja nõustati maakonnaraamatukogu poolt kokku 62 korral (neist Põltsamaa valla raamatukogusid 38 korral). Jätakuvalt oli erialase nõustamise põhiohk kogude puhastamise ja ringluse temaatikal, Ida-Virumaalt üle tulnud raamatukogudele ka isikuandmebaaside korrastamisel.

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

Raamatukoguhoidjad esinesid aruandeaastal 13 loenguga (2017. a. 20) oma maakonna raamatukoguhoidjatele ning kogukonnaliikmetele. Teemad olid valdavalt erihariduslikud ning kirjanduslikud. *Vt ka LISA 2*

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Erialaharidust omandavad kokku neli raamatukoguhoidjat, neist kaks õpivad Tartu Ülikoolis (Sotsiaalteaduste valdkond, Ühiskonnateaduste instituut, infokorralduse õppekava, bakalaureuseõpe) (Jõgeva, Lustivere) ning kaks Rahvusraamatukogu kutseõppes (Mustvee, Puurmani).

Kutset omab maakonnas 40 raamatukoguhoidjat (2017. aastal 46) (Jõgeva vald – 17, Mustvee vald – 7, Põltsamaa vald – 16). Neli kutset omanud raamatukoguhoidjat lahkus maakonnast haldusreformijärgsete muudatustega, kaks jäid pensionile, üks koondati, üks lahkus mujale tööle. Haldusreformijärgselt Ida-Virumaalt üle tulnud raamatukoguhoidjatel oli

kutsekvalifikatsioon kahel raamatukoguhoidjal. Kutset ei oma 11 raamatkoguhoidjat (Jõgeva vald – 3, Mustvee vald – 4, Põltsamaa vald – 4).

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Preemiatega tunnustati nimeliselt kolme raamatukoguhoidja tegevust ja kahe raamatukogu tegevust. Lisaks peeti maakonnaraamatukogu tänukirjadega meeles maakonna tööjuubilare, kel raamatukogustaaži üle 20 aasta.

Jõgeva vald

Jõgeva Linnaraamatukogu – Jõgeva vallavalitsuse tänukiri raamatukogu 105. sünnipäeval.

Mustvee vald

Mustvee vallavalitsuse ja volikogu tänukiri – Heli Nigul (Avinurme raamatukogu) 60. sünnipäeval ja aastatepikkuse pühendunud töö eest.

Põltsamaa vald

Jõgeva maakonna raamatukogupreemia IDA AASTA TEGU (raamatukogusüsteemist URRAM üle toodud kirjade ühildamise ja korrastamise eest raamatukogusüsteemis RIKS) – Põltsamaa Raamatukogu kogude arenduse osakond.

Rahvusarhiivi tänukiri – Tiina Kull (Adavere raamatukogu), Adavere topoteegi arendamise ja kogukonna dokumendipärandi avalikku kasutusse toomise eest.

Kodanikepäeva Jõgevamaa 2018 tunnustus „Parim uus kodanike ühendus“ – Hiie Nugis/Tapiku Külade Selts (Põltsamaa Raamatukogu Tapiku teeninduspunkt).

Jõgeva maakonna raamatukogupreemia Sõber IDA - Rahva Raamat AS (toetati Jõgevamaa raamatukogude komplekteerimissüsteemi ümberkorraldamist, luues selleks oma andmebaasis vastava keskkonna).

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

Uutesse ruumidesse kolisid kaks Mustvee valla raamatukogu. Ruumid saadi endisesse vallamajadesse, praegustesse teenuskeskustesse, mis asuvad keskustes.

Väga halbades tingimustes asuvad Ulvi, Lohusuu ja Piilsi raamatukogud. *Vt ka LISA 3*

Jõgeva vald

Kuigi Jõgeva valla ühinemisel kerkisid uutel omavalitsusjuhtidel esile küsimused raamatukogu hoone vajalikkuse ja rahastamise teemal, jäi siiski varem Jõgeva Linnavalitsuse poolt tehtud otsus jõusse ning 08.05.2018 pandi nurgakivi Jõgeva Põhikooli uuele hoonele ja raamatukogule. Plaanide kohaselt saab raamatukogu uues asukohas tegevust alustada 1. septembril 2019. aastal. Jõgeva Linnaraamatukogu direktor osales mitmetel ehituskoosolekutel, tehti koostööd valla arenduse peaspetsialisti ning ehitajatega. Paraku on rahastamine uue maja mööbli hankeks ebapiisav.

Remonti vajavad Torma ja Sadala raamatukogu. Palamuse raamatukogu asub hallitavas kortermajas.

Mustvee vald

Saare raamatukogu sai uued ruumid endisesse vallamajja (samamajas asuvad lasteaed, teenusekeskus, arstipunkt). Eemaldades osaliselt vaheseinu, kohandati vallatöötajate endised kabinetid sobivaks raamatukogule. Paranes raamatukogu logistiline asukoht, ruumid on kaasaegsed, keskküttega (enne ahiküte). Samas vähenes oluliselt (136 m²-lt 79 m²-le) raamatukogu pindala. Raamatukogu avati pidulikult uutes ruumides 15. mail.

Endisesse vallamajja ning praeguse teenusekeskusega sai ühte majja uued ruumid ka Kasepää raamatukogu, mille ümberkolimine toimus raamatukogupäevade ajal ning tööleasumine uutes ruumides 30. oktoobril. Raamatukogu asukoht on samuti logistiliselt parem, remonditud, keskküttega (enne ahiküte), põrandapindala on 35 m² (enne 45 m²).

Väga halvdes tingimustes on Ulvi, Lohusuu raamatukogud ja Piiksi teeninduspunkt.

Põltsamaa vald

Hoonele, milles asub Tapiku teeninduspunkt, paigaldati uued ukсед ja aknad. Teostati kaevu vee analüüs ning projekteeritakse vee- ja kanalisatsiooni ehitust ning WC ehitust. Projekt jätkub 2019. aastal. Perraamatukogus vahetati välja purunenud radiaator, Pajusi raamatukogusse paigaldati õhksoojuspump.

Remonti vajab Tapiku teeninduspunkt ning maakonnaraamatukogu välisfassaad. Kaasaja nõuetele ei vasta ka korterelamutes asuvad Aidu ja Pajusi raamatukogud.

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Seoses uutesse ruumidesse kolimisega said aruandeaastal liikumispuudega inimesed juurdepääsu Saare raamatukokku (kaldtee).

Juurdepääs raamatukokku on tagatud liikumispuudega inimesele täielikult kuues raamatukogus, osaliselt kuues raamatukogus, ei ole tagatud 16 raamatukogus. Kõige parem olukord on Mustvee vallas, kus täielik juurdepääs liikumispuudega inimestele on tagatud 2/3 raamatukogudes. Jõgeva ja Põltsamaa vallas on olukord halvem.

Jõgeva vald

Täielik juurdepääs vaid ühes raamatukogus (Vaimastvere).

Osaline juurdepääs kahes raamatukogus (Kaarepere, Vägeva).

Juurdepääs puudub kaheksas raamatukogus (Kuremaa, Palamuse, Siimusti, Laiuse, Torma, Sadala, Jõgeva, Saduküla).

Mustvee vald

Täielik juurdepääs on tagatud neljas raamatukogus (Mustvee - kaldtee, invatõstuk, Saare, Raja, Voore).

Osaline juurdepääs Kasepää, Avinurme (kooli lahtioleku aegadel läbi koolimaja).

Juurdepääs puudub kolmes raamatukogus (Lohusuu, Ulvi, Piiksi).

Põltsamaa vald

Täielik juurdepääs on tagatud vaid ühes raamatukogus (Puurmani).

Osaline juurdepääs on kolmes raamatukogus (maakonnaraamatukogu, Lustivere, Tapiku).

Juurdepääs puudub neljas (Aidu, Pajusi, Adavere, Esku) raamatukogus.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Aruandeaasta maakonna raamatukogude infotehnoloogia valdkonda tervikuna suuri arenguid ei toonud – kulutused infotehnoloogiale vähenesid.

Saadakse hakkama, kuid infotehnoloogiline park peaks olema kaasaegsem ja enam uusi võimalusi pakkuv. Töötajate arvutid on vanad kuni kuus aastat. AIPi arvutid on reeglina üle viie aasta vanad, üldjuhul kasutatud (valla- ja linnavalitsused, pank jne). Töötajate arvutites on operatsioonisüsteemid Windows 10, Windows 10 Professional, Windows 7, Windows 7 Professional. AIPi arvutites leidub veel ka XP operatsioonisüsteemi.

Arendamiseks inimeste digioskusi, annetati SA Vaata Maailma, Swedbanki ja AS Tieto Estonia ühisprojekti „Uus algus“ kaudu maakonna raamatukogudele kasutamiseks avalikes internetipunktides 35 Swedbanki vähekasutatud äriklassiarvutit (Jõgeva vald 10, Põltsamaa vald 10, Mustvee vald 15). Arvuteid ei annetatud komplektidena, puudusid monitorid, klaviatuurid, hiired, ID-kaardi lugejad.

Nutiakadeemia projekti raames sai ühe tahvelarvuti Jõgeva Linnaraamatukogu.

Raamatukogu kaudu pakutavat internetti võimaldavad kõik maakonna rahvaraamatukogud.

Ülikiire ühendus (allalaadimiskiirus 100 Mbit/s ja rohkem) on viies raamatukogus (Jõgeva, Puurmani, Voore, Vaimastvere (2018), Mustvee (2018)), kiire ühendus (allalaadimiskiirus 30 – 99 Mbit/s) on ühes raamatukogus (Palamuse, Saare), ülejäänud raamatukogudes on aeglane

ühendus (allalaadimiskiirus 1-29 Mbit/s). WiFi ühendus puudub kuues raamatukogus (Avinurme, Lohusuu, Ulvi, Kasepää, Saare, Kaarepere).

Jõgeva vald

Väljavahetamist ootavad endise Jõgeva valla raamatukoguhoidjate tööarvutid (on planeeritud 2019. aastasse), mis pärinevad aastast 2012.

EENet-i ning hariduse Infotehnoloogia SA poolt sõlmiti fiiberoptilise kanali halduse ja interneti teenuse püsiühenduse leping (Jõgeva).

Sadukülas muutus internetiteenuse pakkuja, uueks teenusepakkujaks sai Telia (enne AS Kernel). Peale seda kadusid ka häired internetiühenduses. Saadi ka koopiategemise ja skaneerimise võimalused, mis enne puudus.

Mustvee vald

Kõige tagasihoidlikum infotehnoloogiline varustatus on Mustvee valla raamatukogudes ning seda põhiliselt Ida-Virumaalt liitunud raamatukogude arvelt. Ühelgi neist ei ole WiFi, tšekiprintereid, Ulvis ei ole ühtegi AIPi arvutit, Lohusuu ja Ulvis puudub skaneerimisvõimalus jm kaasaegsed tehnilised vahendid. Lohusuu raamatukogule andis maakonnaraamatukogu kasutada tööarvuti rendilepinguga.

Põltsamaa vald

Põltsamaa valla raamatukogude tehniline varustatus on hea.

Aasta lõpul alustati raamatukogude üleviimist Põltsamaa valla haridusasutuste pilveteenusesse, mis pakub maksimaalset töökindlust, turvalisust ning andmete säilimist. Seoses sellega soetati rida uusi seadmeid, sh võrgujaotur, tulemüür, ruuterid jm. Võeti kasutusele uus domeen poltsamaark.ee ning kõik töötajad hakkavad kasutama ühtse domeeniga meiliaadresse.

Maakonnaraamatukogusse suunduva optilise kaabli paigaldamiseks sõlmiti leping ning tasuti maksumus. Tööd algavad 2019. aastal, mille tulemusena paraneb interneti kiirus.

Aruandeaastal soetati 17 uut rendiarvutit, neist 12 pearaamatukogusse. Osa haruraamatukogude töötajate arvutitest (kuni 3-aastased) jäid AIP-i kasutusse.

Osteti kümme uut monitори, neist kaheksa pearaamatukogule. Soetati tšekiprinterid pearaamatukogusse. Kasutatud, kuid töökorras tšekiprinterid said endised Pajusi valla raamatukogud (Aidu, Pajusi ja Tapiku), kus need seni puudusid.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

	Kogud aasta alguses (arvestusüksus)	Juurdetulek kokku (arvestusüksus)	Kustutamine (arvestusüksus)	Kogud aasta lõpus (arvestusüksus)
Jõgeva maakond	394 304	12 111	63 142	343 273
sh Jõgeva vald	162 602	5346	23 547	144 401
sh Mustvee vald	99 731	2474	21 297	80 908
sh Põltsamaa vald	131 971	4291	18 298	117 964

Komplekteerimiskulud kokku olid 159 496 €, millest raamatutele soetamiseks kulus 80,6%. Perioodikat soetati 30 105 €, muid väljaandeid (lauamängud, atlased-kaardid) 835 €, auviseid 7 € eest.

Teavikuid lisandus maakonna raamatukogudesse 12 111 a/ü (arvestusüksus), millest annetusi oli 1100 a/ü.

Annetuste osakaal kogude juurdekasvust oli 9%. Annetajateks on eraisikud, autorid, omavalitsused, asutused jt.

Ostudena lisandus maakonna raamatukogudesse 11 011 a/ü teavikuid, neist Jõgeva valla raamatukogudesse 4875 a/ü, Mustvee valla raamatukogudesse 2241 a/ü ning Põltsamaa valla raamatukogudesse 3895 a/ü teavikuid.

Komplekteerimiskulud elaniku kohta aruandeaastal olid 5,40 € (2017. a. 5,30 €), Jõgeva ja Mustvee vallas 5,70 €, Põltsamaa vallas 6,10 €.

1000 elaniku kohta hangiti 353 raamatut, mis on raamatukoguteenuse kvaliteedihindamise mudeli põhjal hea tase.

3.1 Komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Alustati komplekteerimist Rahva Raamatu AS ja Apollo Kauplused AS hulgikeskkonnas. Põltsamaa valla raamatukogud ostavad ka hulgifirmast Raamatu Kodu OÜ, AS Varrak.

Maakonnaraamatukogu kogude arenduse osakond koostab iga 10 päeva järel tellimisnimekirjad ja saadab need maakonna raamatukogudele. Edastatakse ka soodushindadega raamatute nimekirju.

Jõgeva ja Mustvee valla raamatukogudele saadavad tarnijad raamatud kohapeale, Põltsamaa vallas pearaamatukogusse. Kogude arenduse osakonnas raamatud töödeldakse ja saadetakse haruraamatukogudesse ja teeninduspunkti.

Riigipoolsete raamaturahade arvestust peab kogude arenduse osakond.

Raamatukogutöötajad arvestavad teavikute tellimisel lugejate soovidega, samas tuleb silmas pidada oma raamatukogude rahalisi võimalusi. Kuigi jälgitakse väärtkirjanduse ja meelelahutusliku kirjanduse tasakaalu, eelistavad lugejad siiski üha rohkem ajaviitekirjandust. Püütakse jälgida ka kõikide lugejarühmade vajadusi.

3.1.1 Raamatute komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Raamatutele kulus komplekteerimiskuludest 128 549 €, millest suure osa moodustas ilu- ja lastekirjandus. Raamatuid osteti 10 435 eks, annetustena saadi 985 eks.

Raamatukogudes hakati uue teenusena pakkuma lauamängude laenutamist ning seoses sellega soetama ka lauamänge. Muude teavikute komplekteerimiskulu moodustas 0,52%.

Soetatud väljaannetest moodustas eestikeelne kirjandus 94,3%. Võõrkeelseid raamatuid osteti 696 eks, neist venekeelseid 639 eks.

Komplekteeritud raamatute keskmine hind oli aruandeaastal 12,32 € (2017. a. 11,94 €).

Ilmuva liigiline kirjandus on suhteliselt ühekülgne, palju ilmub koka- ja enesebiraamatuid.

Samas näiteks tehnika-, põlumajandus-, metsandus-, sisekujundusalast jne kirjanduse osas on suured lüngad.

Võõrkeelsest kirjandusest osteti peamiselt venekeelset (Raja, Mustvee, Jõgeva), veidi osteti ka ingliskeelset kirjandust (maakonnaraamatukogu).

Raamatuid osteti kogudesse valdavalt üks eksemplar nimetuse kohta. Järjekordade tekkides osteti eksemplare juurde.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodika soetuskulud moodustasid komplekteerimiskuludest 18,9% (2017. a. 19,2%).

Tellimisel kasutati püsitelliija soodustusi. Perioodikat osteti 525 aastakäiku, annetustena saadi 60 aastakäiku.

Perioodikat soetati aruandeaastal 111 ühekordset nimetust (koguarvus 419 nimetust), neist 41 ühekordset nimetust annetustena.

Raja raamatukogusse ostetud perioodika on venekeelne, v.a. maakonna ajaleht „Vooremaa“.

Mustvee Linnaraamatukogusse komplekteeritakse nii eesti- kui venekeelset perioodikat. Kuna

perioodika komplekteerimissummasid napib, annetab raamatukogu direktor endale tellitud ajakirjad Kroonika, Maakodu, Eesti Naine ja Tiiu peale läbilugemist raamatukogule. Teistes võõrkeeltes tellitakse perioodikat väga vähe, näiteks käsitööajakirju.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Osteti vaid üks auvis, kuna nende järele nõudlus puudub.

Ei ole ilmunud audioraamatuid, mille populaarsus on tõusuteel kogu maailmas.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

Kogude puhastamisele ning ringluse tõstmisele on maakonna raamatukogudes pööratud tähelepanu järjepidevalt.

Maakonna raamatukogudes vahetati aruandeaastal kogudest välja 3,5% kogudest (Jõgeva vallas 3,7%, Mustvee vallas 3,1%, Põltsamaa vallas 3,6% (2017. a. 3%). Rahvusvaheline rahuldav tase on vähemalt 4%.

Maakonna raamatukogudest kustutati aruandeaastal 63 142 (2017. a. 24 577) arvestusüksust väljaandeid. Teavikuid kustutati kõikidest raamatukogudest. Ringlus tõusis 0,75-lt 0,81-le (Jõgeva vallas 0,7, Mustvee vallas 0,5 ning Põltsamaa vallas 0,9). Ringluse suuremat tõusu pärssis Ida-Virumaalt lisandunud raamatukogude madal ringlus: Piilsi (0,1), Lohusuu (0,2), Ulvi (0,3), Avinurme (0,4).

Kogudest eemaldatud ja kustutatud lagunenuid teavikuid viidi makulatuuri korjekasti, väärtuslik, kuid vähe kasutatav lugemisvara viidi Eesti Hoiuraamatukokku Tallinnas, annetati tasuta soovijatele. Jõgeva Linnraamatukogu sai vallalt loa paberikonteineri rendiks.

Paberikonteiner asub raamatukogu territooriumil ning ka teistel valla raamatukogudel on võimalus sinna makulatuuri paigutada. Mustvee Linnraamatukogu korraldas valla raamatukogudes mahakantud teavikute viimise Räpina Paberivabrikusse. Kustutatud teavikuid antakse ka bussijaamaraamatukogule (Jõgeva) ja rannaraamatukogule (Kuremaa). Maakonnaraamatukogus toimus naistepäeva raamatulaat, kus müüdi soodsalt peamiselt naistele suunatud kasutatud raamatuid.

Kogusid paigutati ümber Mustvees ja Kuremaal, tänu millele on raamatukogudes rohkem avatust, valgust, paljud raamatud on „näoga lugeja poole“. Mustvee Linnaraamatukogus toimusid ümberpaigutused nii laenutus- kui ka lasteosakonnas. Lugejatele on ümberpaigutused väga meeldinud.

Kuna Esku raamatukogus hallitab kooli halva küttesüsteemi tõttu raamatukogu välissein, levis hallitus ka raamatutele, mistõttu neid ka maha kanda tuli.

Teavikute inventuurid viidi läbi:

- Põltsamaa Raamatukogu Lustivere haruraamatukogu (kinnitatud Põltsamaa VV korraldusega 02.04.2018 nr 2-3/2018/179).
- Põltsamaa raamatukogu Tapiku teeninduspunkt (kinnitatud Põltsamaa VV korraldusega 21.05.2018 nr 2-3/2018/290).

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Haldusreformi mõju lugejateenindusele ja raamatukoguteenustele

Aastane periood on haldusreformi mõju hindamiseks lugejateenindusele ja raamatukoguteenustele liiga lühike, sest sellised muutused on nõ pikema vinnaga. Põltsamaa valla raamatukogudes on need protsessid alles käima lükatud, Mustvee vallas algamas ning Jõgeva vallas nimetatud muutused veel alanud pole.

Põltsamaa valla raamatukogudes on aasta peale ühtse juhtimise alla viimist paranenud raamatukoguteenuste kättesaadavus Lustiveres ja Eskus, ümberkorraldused on positiivselt mõjunud Tapiku teeninduspunkti lugejateeninduse korraldust, kasvanud on perioodika ja raamatute soetamiseks eraldatud raha. Harukogudes ja teeninduspunktis tõusid ühtlustamise tulemusena osutatavate tasuliste teenuste hinnad.

31. augustil lõpetati Põltsamaa Raamatukogu Aidu haruraamatukogus asunud Vägari postipunkti tegevus, kus osutati AS Eesti Post postiteenuseid.

Raamatukoguteenuse kvaliteedihindamine

Maakonna raamatukogudes viidi läbi rahvaraamatukoguteenuse kvaliteedihindamine, mis andis pildi maakonna raamatukogude tasemest ja hetkeolukorrast. Raamatukoguteenuse kvaliteedihindamisega kaasnes ka lugeja rahuloluküsitlus.

Esmakordselt toimunud rahvaraamatukoguteenuste kvaliteedihindamisest võttis osa 16 raamatukogu ehk 60% maakonna raamatukogudest: Jõgeva vald – seitse raamatukogu (Jõgeva, Saduküla, Laiuse, Palamuse, Sadala, Torma, Vaimastvere), Mustvee vald – viis raamatukogu (Avinurme, Lohusuu, Mustvee, Saare, Voore) ning Põltsamaa vald – neli raamatukogu (maakonnaraamatukogu, Adavere, Pajusi, Puurmani):

- *Maakonna rahvaraamatukogude strateegiline positsioon on pigem kehv.* Puuduvad arengukavad (on vaid Põltsamaa Raamatukogul), koostöö teiste asutusega peaks olema regulaarsem ning tihedam, omavalitsused kaasavad raamatukogusid vähe kohaliku tasandi poliitikakujundamisse kultuuri- ja haridusvaldkonda puudutavates küsimustes). Heaks hinnati rahvaraamatukogude teeninduspiirkonna ulatust ning ligipääsetavust raamatukoguteenustele – valdavalt ei ületa ühistransporti kasutades raamatukokku jõudmise aeg 30 – 45 minutit.
- *Hinnang maakonna rahvaraamatukogude teenustele ja kasutatavusele on hea.* Pakutakse põhiteenuseid, mis on kättesaadavad piiratud ulatuses ka erivajadustega inimestele, ning juurdepääsu avalikele e-teenustele, nõustatakse e-teenuste kasutamist, vastatakse päringutele, korraldatakse RVLi, tutvustatakse regulaarselt oma tegevust kodulehel, raamatukogu lahtiolekuaegadega on rahul vähemalt 75% kasutajatest. Vastanutest 70% oli rahul pakutavate teenuste kvaliteediga.
- *Hinnang maakonna rahvaraamatukogude kogude kujundamisele on pigem kehv.* Puudusid kinnitatud ja avalikustatud komplekteerimise põhimõtted, raamatukogud ei tegelenud regulaarselt kogude uuendamise, kogud ei ole aktiivses kasutuses, ei pakuta raamatutele ja perioodikale lisaks muid erinevates formaatides infokandjaid. Heaks hinnati raamatukogude poolt hangitud väljaannete arvu, raamatute laenutamise ooteaja pikkust (ei ületa nelja nädalat).
- *Rahuldava hinnangu sai maakonnas raamatukoguspetsialistide ettevalmistus.* Raamatukogudes on vähemalt üks töökoht 1000 el/kohta, siin töötavad erialase ettevalmistusega spetsialistid, kellele on omistatud kutsekvalifikatsioon ning kel on võimalik osaleda täienduskoolitustel. Rahuldavat hinnangut ei saanud uute kvalifitseeritud töötajate juurdekasv ning raamatukogu töötajate töötasu, mille alammäär ei ole võrdne riiklike kultuuritöötajate brutotöötasu alammääraga.
- *Hinnang maakonna rahvaraamatukogude füüsilisele keskkonnale on rahuldav.* Raamatukogud on avalikus ruumis kergesti leitavad, teiste peamiste avalike teenuste läheduses, ruumid võimaldavad pakkuda põhiteenuseid ja osaliselt ellu viia ka lisategevusi, Samas paljud raamatukogu ruumid vajavad kaasajastamist või on üldse alla rahuldava taseme. Arvutipark on uuem kui viis aastat, töökeskkond vastab kehtestatud nõuetele, töötajate kasutuses on korralikud töövahendid.

Lugejaküsitluse viisid läbi 18 raamatukogu, sh ka Aidu ja Kuremaa raamatukogu, kes teenuse kvaliteedi hindamises ei osalenud. Üldjuhul kestis küsitlus 1-2 nädalat. Küsitlusele sai vastata nii raamatukogus kohapeal, kui ka raamatukogude veebilehekülgedel ja FB-s. Kokku oli vastajaid 584 ehk 5,3% raamatukoguteenuse kasutajatest.

Valdavalt oldi rahul raamatukogude lahtiolekuaegade, pakutavate infokandjate, raamatukoguteenuste kui ka üritustega. Väga positiivse hinnangu said tagastuskastid. Vähe huvituti koduteenindusest. Raamatukogudele tehti ka rida ettepanekuid:

- kauem avatud õhtuti ja ka puhkepäevadel;
- lühemad ootejärjekorrad teavikutele;
- kaasaegsed näitused (interaktiivne ekraan, digitaalne fotoraam);
- 5G WiFi ja uued arvutid;
- vestlusringid võõrkeeltes;
- rohkem kohtumisi kirjanike, kunstnike ja näitlejatega;
- kohtumised lihtsate eesti maainimestega, mitte prominentidega;
- muusikaga seotud õhtud, kohtumised muusikutega;
- rohkem isamaalisi üritusi;
- õudukaõhtud;
- ka päevased üritused, mitte ainult õhtuti;
- juurdepääs hoidlas olevatele raamatutele;
- kohvimasin raamatukogu kasutajatele;
- rohkem vestlusi loetu põhjal lugejatega, töötajad on liiga „ninaপিদি“ arvutis.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Maakonna raamatukogudes on raamatukogu külastajatel üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu avalikustatud teabega tutvumiseks kasutada 67 arvutit. Ainukesena puudus AIPi arvuti Ida-Virumaalt Jõgevamaa koosseisu tulnud Ulvi raamatukogul.

Maakonnas registreeriti AIPi kasutajaid süsteemis RIKS aruandeaastal 1595 (2017. a. 1752), kasutajakordi 11 150 (2017. a. 11 901).

Üldises pildis on AIPi kasutajate arv viimastel aastatel enam-vähem stabiilne, ent kohtadel erinev. On raamatukogusid, kus AIPi kasutatakse aasta jooksul vaid kolmel/viiel korral (Sadala, Raja, Lohusuu) ning raamatukogusid, kus AIPi kasutatakse üle tuhande korra – (Pajusi 1256 korda aastas).

Täiskasvanud käivad AIPis tegemas pangateenuseid, tööd otsimas, töötukassaga suhtlemas, erinevaid sõidu- ja kliendikaarte aktiveerimas, tervisedeklaratsioone täitmas, tuludeklaratsioone esitamas, sõiduplaanidega tutvumas, pileteid ostmas, e-kirjakastis, uudiseid ja ajalehti lugemas, e-tervise keskkonnas, sotsiaalmeedias suhtlemas jne. Endiselt käiakse palju tegemas ID-kaardi tehinguid ning printimas. AIPi arvuteid kasutavad ka turistid. Õpilased käivad Miksikeses pranglimiseks, referaate tegemas, e-kooli külastamas, aga ka arvutimänge mängimas, muusikat kuulamas, YouTube'ist videosid vaatamas jne.

Jõgeva vald

AIPi kasutajaid registreeriti 632, kasutuskordi 5486.

Mustvee vald

Kõige vähem leiab AIP kasutamist Mustvee valla raamatukogudes.

AIPi kasutajaid registreeriti 194, kasutuskordi 1008.

Põltsamaa vald

AIPi kasutajaid registreeriti 769, kasutuskordi 4656.

Põltsamaa Raamatukogu täiskasvanute osakonnas külastati AIPi aruandeaastal 970 korral (2017. a. 738 korral). Külastatavuse tõusu võib eelkõige seostada bussipiletite ostmisega internetist ning internetipanga kasutamisega, sest vaid Puhu Ristis peatuvatele bussidele tuleb

soetada piletid eelnevalt internetist ning linnas on suletud kõik pangad. Laste- ja noorteosakonnas külastati AIPi 1117 korral (2017. a. 976 korral).

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte

Jõgeva maakonna raamatukogudes on võetud suund saada kogudepõhistest raamatukogudest teenustepõhisteks raamatukogudeks. See on pikk protsess ning selles suunas tehakse alles esimesi samme: lahti saamine suurtest seisvatest kogudest, vallasised RVLi ringid kõikides valdades, osutatavate teenuste kaardistamine ning uute teenuste rakendamine, 2019. aastal 2-päevane koolitusreis Soome, saamaks kogemusi sealsetes raamatukogudes osutatavatest teenustest jms).

Tulenevalt raamatukogude põhiteenustest (teavikute kohapeal kasutamine ja kojulaenus ning avalikule teabele üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu juurdepääsu võimaldamine) osutatakse maakonna raamatukogudes veel järgmisi tasuta ja tasulisi teenuseid: e-teenused, koduteenindus, teavikute reserveerimine, päringutele vastamine, RVL teenus, kasutajakoolituste korraldamine, meeldetuletuste saatmine võlgnevuste, laenutustähtaja aegumise ja reserveeringute kohta, laenutustähtaja pikendamine, printimine, paljundamine, skaneerimine jne).

Lisaks osutatakse veel järgmisi teenuseid: tagastuskast (13), teavikute laenutamise korraldamine väljaspool raamatukogu (3), WiFi (21), paberihundi kasutamine (1), lamineerimine (1), lauamängude laenutamine (4), e-lugerite laenutamine (10), filmide näitamine (3), mängukonsool (1), ruumide üürimine (3), giidi teenus (2), velotrenažöörade kasutamine (1), bussijaamaraamatukogu (1), rannaraamatukogu (1), muinasjutupark koos mänguväljakuga (1), klubid, ringid (11).

Jõgeva vald

Osutatavad teenused	Jõgeva	Saduküla harukogu	Kaarepere	Kuremaa	Laiuse	Palamuse	Sadala	Siimusti	Torma	Vaimastvere	Vägeva
Teavikute tagastuskast (tagastamine 24/7)				X				X	X		
Teavikute laenutamise korraldamine väljaspool raamatukogu							X*		X* (2)		
WiFi	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X
Paberihundi kasutamine								X			
Lauamängude laenutamine					X						
E-lugerite laenutamine	X			X	X			X		X	X
Mängukonsool					X						
Ruumi üürimine	X					X					
Giidi teenus								X**			
Klubid, ringid	X					X	X	X			
Bussijaamaraamatukogu, rannaraamatukogu	X***			X***							

*Torma raamatukogu raamatukoguhoidja viib raamatuid ja käib laenutamas pensionäride seltsingule ning Vaiatu pensionäride klubis. Sadala raamatukogu viib raamatuid ja käib laenutamas Rääbisel.

**Siimusti raamatukogu haldab E. Niinivaara muuseumi ja osutab giiditeenust.

*** Jõgeval on bussijaamaraamatukogu, Kuremaal rannaraamatukogu (kogudest kustutatud teavikud).

Mustvee vald

Osutatavad teenused	Mustvee	Avinurme	Ulvi	Kasepää	Lohusuu	Raja	Saare	Voore
Teavikute tagastuskast (tagastamine 24/7)	X	X					X*	
Lamineerimine							X	
WiFi	X					X		X
Giiditeenus, turismiinfopunkt	X**							
Klubid, ringid		X						
Velotrenažööride kasutamise võimalus	X**							
Muinasjutupark koos mängu-väljakuga	X**							

*Saare raamatukogu tagastuskast on kaheosaline, teist osa kasutatakse laenutuskastina (koodlukk).

**Mustvee Linnaraamatukogu haldab Heino Lubja Kaalumuuseumi ning osutab giiditeenust. Raamatukogus asub linna turismiinfopunkt. Raamatukogus on loodud võimalus lõõgastuseks velotrenažööridel, nautides samaaegselt kaunist vaadet Peipsile. Raamatukogu asutas mõni aasta tagasi õue puidust kujudest muinasjutupargi, aruandeaastal täienes see mänguväljakuga.

Põltsamaa vald

Osutatavad teenused	Põltsamaa	Tapiku	Adavere	Aidu	Esku	Lustivere	Pajusi	Puurmani
Teavikute tagastuskast (tagastamine 24/7)	X	X	X	X	X	X		X
WiFi	X	X	X	X	X	X	X	X
Ruumide üürimine	X							
Lauamängude laenutamine	X		X					X
E-lugeri laenutamine	X		X		X	X		
Filmide näitamine	X					X		X
Klubid, ringid	X(3)			X			X	X

Tabel 5

Märkus: Maakonnaraamatukogu 2018. a. statistilised näitajad on koos Tapiku teeninduspunkti arvudega, 2017. a. näitajad mitte.

Raamatukogu	Lugejad 2017	Lugejad 2018	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	11 998	10 987	-1 011
Sh keskk	2 146	2 038	-108

Raamatu-kogu	Külastused 2017	Külastused 2018	Muutus (+/-)	Virtuaal-külast. 2017	Virtuaal-külast. 2018	Muutus (+/-)
Linna/maak. rmtk	200 497	161 363	-39 134	93 286	75 382	-17 904
Sh keskk	40 672	39 480	-1 192	16 726	15 729	-997

Raamatu-kogu	Laenut-d 2017	Laenut-d 2018	Muutus (+/-)	Päringud 2017	Päringud 2018	Muutus (+/-)
Linna/maak. rmtk	318 217	278 165	-40 052	1 829	1 436	-393
Sh keskk	58 558	66 554	+7 996	561	436	-125

	Kasutajad	Külastused	Virtuaal-külastused	Laenutused	Päringud
Jõgeva vald	5 083	70 136	33 233	122 167	675
Mustvee vald	2 482	63 961	9 564	44 225	178
Põltsamaa vald	3 422	27 266	32 585	111 773	583

Suuri üldistusi ja analüüsi aruandeaasta statistiliste näitajate põhjal teha ei saa, kuna haldusreformi käigus toimusid maakonnas olulised territoriaalsed muutused.

Jätkuvalt mõjutavad raamatukogude kasutajate arvu üldised demograafilised muudatused. Muutus kohallaenutuste arvestuse meetodika. Kui enne arvestati statistikas vaid raamatute kohallaenutusi, siis aruandeaastast ka perioodika kohallaenutusi. Sellest tulenevalt kasvas kohallaenutuste arv 240% (2017. a. 8303, 2018. a. 28 246), kuid vaatamata sellele on maakonnas laenutuste arv languses. 2017. a. moodustasid kohallaenutused laenutuste üldarvust 2,6%, 2018. a. 10%.

Ainsana statistilistest põhinäitajatest kasvas maakonnaraamatukogu laenutuste arv.

Teenuste objektiivsemaks võrdlemiseks rakendati maakonna raamatukogudes statistika ühtsed alused (pikendused, külastuste statistika jne), tänu millele korrastusid statistilised näitajad vähenemise suunas. Külastuste arvu vähenemine on osaliselt tingitud ka pikendamiste ning reserveerimiste võimalustega raamatukokku tulemata, samuti raamatute tagastuskastide kasutuselevõtmisega.

Maakonna raamatukogude teenuseid kasutas 37% (2017. a. 38%) maakonna elanikest.

Raamatukogude kasutajate arv vähenes 8,4%, maakonna elanike arv vähenes 5,9%. Lapsi on raamatukogude kasutajatest 26% (2017. a. 27%). Virtuaalkülastused moodustasid külastuste üldarvust 32%. Ilu- ja lastekirjanduse laenutused moodustasid laenutsutest 62,4% (2017. a. 61,7%), perioodika laenutused laenutuste üldarvust 18% (2017. a. 19,3%).

Loetakse rohkem uuemat kirjandust, eelistatud on eesti kirjandus. Lemmikuteks on eluloo- ja mälestusteraamatud, Minu-sarja ning eneseabi raamatud.

Laenutuste TOP-5 maakonnas oli:

1. V. Afanasjev. Serafima ja Bogdan (384 laenutust)
2. E. Tohvri. Sõbrad ja hallikirju koerake (252 laenutust)
3. K. Pauts. Öömees (249 laenutust)
4. E. Jõe. Viimane laev (237 laenutust)
5. M. Kadastik. Luikede järv (234 laenutust).

Maakonnaraamatukogu lugejate lemmikuks oli jätkuvalt M. Sanderi „Litsid“ 1.-2. Järgnesid V. Afanasevi „Serafima ja Bogdan“, A. Carlanu „Kalendritüdruk“, E. Tohvri „Sõbrad ja hallikirju koerake“, K. Muuli „Reketiga tüdruk“.

Jätkuvalt külastatakse maakonna raamatukogusid kõige enam esmaspäeviti, järgnevatel nädalapäevadel väheneb külastuste arv ühtlaselt kuni pühapäevani. Raamatukogusid külastatakse kõige enam ajavahemikus kell 11-14, tiptund on kell 14.

Infopäringud (teatmebibliograafilise töö korraldamine, [RaRS §5\(5\)5](#))

Ka 2018. a. jätkus infopäringute languse tendents. Infopäringuid registreeriti 1436 (2017. a. 1829) (Jõgeva vald 675, Mustvee vald 178, Põltsamaa vald 583). Maakonnaraamatukogus registreeriti infopäringuid 436 (2017. a. 561).

2008. aasta võrdluses, mil infopäringuid registreeriti 6370, on see vaid 23% toonasest infopäringute arvust.

Päringutele vastatakse kohapeal, meilitsi, telefonitsi.

Päringuid puudutavad transpordiinfot, erinevaid tervisehädasid (autism, unehäired jms), nahahooldust, vitamiine, erinevaid reisisihtkohti, valdade töökorraldust, ristsõnu, erinevate lotode võidunumbreid jne. Põhjalikumad päringud jagunevad kaheks: õpilaste ja koduloouurijate uurimustööde materjalid.

E-teenused ja nende levik maakonnas

Kõik maakonna raamatukogud ja nende haruraamatukogud omavad veebi või/ja sotsiaalmeedia väljundit, v a Ulvi. Lisaks on raamatukogublogi ka Tapiku teeninduspunktil. 19 raamatukogu kasutasid paralleelselt nii kodulehte/blogi kui ka sotsiaalmeediat.

Raamatukogusüsteemiga RIKS ja veebipõhise RIKSWEBiga on liitunud kõik Jõgevamaa rahvaraamatukogud (Avinurme, Lohusuu, Ulvi liitusid 05.01.2018), v a Piilsi, mille kogud olid elektronkataloogi sisestamata. Koostöös programmeerijaga toimub pidev raamatukogusüsteemi RIKS täiendamine. *Vt ka 4.9. Andmebaasid*

RIKSWEBi külastusi registreeriti 2663, RIKSVEBi kaudu reserveerimisi 1008 ning RIKSWEBi kaudu pikendamisi 773.

Raamatukogu kaudu pakutavat internetti võimaldavad kõik maakonna rahvaraamatukogud, v a Ulvi.

Raamatukogu oma veebisait (koduleht/blogi) oli aruandeaasta lõpus 21 raamatukogul, sh ka Tapiku teeninduspunktil (Jõgeva vald 10, Mustvee vald 4, Põltsamaa vald 7). Koos kajastumisega omaavalitsuste ja sihtasutuse kodulehel (Saare) on raamatukogudel 47 veebisaiti.

Aruandeaastal uusi raamatukogude kodulehti/blogisid ei lisandunud. Siimusti raamatukogu sulges juulist seni kasutusel olnud raamatukogu kodulehe ning võttis kasutusele raamatukogu blogi, mille tulemusena tõusis virtuaalkülastuste arv peaaegu kaks korda. Laiuse raamatukogu pidi looma raamatukogule uue blogi, kuna senine teenusepakkuja lõpetas tasuta teenuse pakkumise. Uus raamatukogublogi loodi Weebly keskkonnas.

Interaktiivseid raamatukoguteenuseid (FB) registreeriti 24 (Jõgeva vald 11, Mustvee vald 5, Põltsamaa vald 8), sotsiaalmeedia postitusi tehti raamatukoguhoidjate poolt kokku 2068.

Lisandus üks raamatukogu sotsiaalmeedia (FB) konto (Lohusuu). Jõgeva Linnaraamatukogu oli 297 postitusega aktiivseim raamatukogu.

Maakonnaraamatukogu kodulehel asuv kirjandusblogi „Raamatukoguhoidja lugemissoovitus“ külastati 1427 korral (2017. a. 2154 korral). Anu Ots (Mustvee Linnaraamatukogu) haldab FB

gruppi „Mustvee pildis“ ning Tiina Kull (Adavere raamatukogu) FB gruppi „Adavere pildis läbi aegade“, kus talletatakse paikkondade ajalugu.

E-teavikute kogusse e-raamatuid ei lisandunud. Maakonnas on neli e-raamatut (litsentsi), neist üks maakonnaraamatukogul.

4.3 RVL teenindus

Lõpetati maakondlikud teavikute paki- ja ühes sellega ka RVLi ringid. Aruandeaastal korraldatakse RVLi ringe valdade piires, mistõttu suurenes vallasiseses RVLi osakaal. RVL teenusega saadeti maakonna raamatukogudest välja 5769 eks (2017. a. 5972). RVL väljastusteenust osutasid kõik maakonna raamatukogud. Maakonnaraamatukogu järel (1859 eks) olid suurimateks RVLi teavikute väljalaenuajateks Jõgeva (872 eks), Esku (420 eks). Sisse tuli RVL teenusega raamatukogudesse 5689 eks (2017. a. 5613 eks). RVLi kaudu ei tellinud teavikuid vaid kolm raamatukogu (Kaarepere, Lohusuu, Raja). Kõige suuremateks tellijateks olid Mustvee (768 eks), maakonnaraamatukogu (756 eks), Adavere (549 eks). Väga väikeseks on kahanenud maakonnaväline RVL, kuna enam ei tellita raamatukogude kaudu õppekirjandust. Aruandeaastal tellisid maakonnavälise RVLi kaudu teavikuid vaid neli raamatukogu, kokku üheksa teavikut. Teavikuid telliti Rahvusraamatukogust (5), Tartu Ülikooli Raamatukogust (2) ja Tallinna Ülikooli Akadeemilisest Raamatukogust (2).

Jõgeva vald

Alates veebruarist hakkas Jõgeva valla haridus- ja kultuuriosakond korraldama vallasisest RVLi teenust. Lisaks valla raamatukogudele läbib see ka Põltsamaa ja Mustvee. RVLiga saadetauid teavikuid toimetab valla transpordiga laiali valla kultuurinõunik. RVL teenusega saadeti vallast välja 1571 eks, RVL teenusega tuli sisse valla raamatukogudesse 1216 eks.

Mustvee vald

Vallas ühtselt organiseeritud RVLiga tellitud teavikute laialiviimist aruandeaastal ei toimunud (korraldatakse alates 2019. a.). Selle edasitoimetamiseks kasutati nii valla ametnike, kes valla erinevates piirkondades liiguvad, kui ka tuttavate abi. RVL teenusega saadeti vallast välja 1250 eks, RVL teenusega tuli sisse valla raamatukogudesse 1544 eks.

Põltsamaa vald

Põltsamaa valla raamatukogudele viidi pearaamatukogu poolt kohtadele uusi raamatuid ning ühtlasi RVLi raamatuid kord nädalas, kolmapäeviti. RVL teenusega saadeti raamatukogudest välja 2948 eks, RVL teenusega tuli raamatukogudesse sisse 2929 eks teavikuid.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Kogude komplekteerimisel on esikohal eesti laste- ja noortekirjandus. Enamasti ostetakse üks eksemplar, vajadusel rohkem. Kooli soovituslikku lugemist tellitakse juurde RVLi teel. Algklasside õpilaste lugemisvara valikut mõjutab õpetaja soovitus. Väikelaste kirjanduse komplekteerimisel jälgitakse eakohaste raamatute ostmist teematundide läbiviimiseks. Erikujulisi raamatuid – pappraamatuid, häälega raamatuid, puslerraamatuid jms vaadatakse kohapeal.

Väga populaarsed on lauamängud. Mängitakse nii raamatukogus kui laenutatakse koju. Aruandeaasta lõpus osteti tänu järelkomplekteerimisele koolikirjanduse lugemisvara, et kulunud ja lagunenuid eksemplare.

Laste- ja noortekirjanduse ostmiseks riigi poolt eraldatud summa (799 €) eest osteti maakonda 6 nimetust raamatuid, kokku 74 eksemplari.

4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6

	Lugejad 2017	Lugejad 2018	Muutus (+-)	Külastused 2017	Külastused 2018	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	3 237	2 894	-343	62 878	53 854	-9 024
Sh keskk	680	677	-3	14 916	14 033	-883

	Kojulaenutused 2017	Kojulaenutused 2018	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	47 731	37 522	-10 209
Sh keskk	17 887	14 511	-3 376

Laste laenutuste ja külastuste suure languse üheks olulisemaks põhjuseks on algklasside õpilaste tagasihoidlik laenutamine. Piirduakse 1-2 raamatuga kooliprogrammist või raamatukogu suvelugemise nimekirjast.

4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h. lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Jätkuvalt on kõikide raamatukogude probleemiks õpilaste aina vähenev lugemishuvi. Samas on märgata, et raamatukogusid külastatakse. Populaarsed on mitmesugused tegelusvõimalused kohapeal - mängunurgad, lauamängud.

Laste- ja noorte lugemisharjumuste kujundamise eesmärki teenivad nii raamatukogus korraldatud üritused kui ka mitmesugused tegevused: filmide vaatamine, meisterdamine, viktoriinid, kooli omaloomingupäeval osalemine, puslede kokkupanek jm.

Eesti Lastekirjanduse Keskuse korraldatud Nukitsa konkurss on hea eesti kirjanduse tutvustamine õpilastele. Maakonnast osales kaheksa raamatukogu.

Vabariiklikule ettelugemise võistlusele „Kus hundist räägitakse” eelnes kohalik võistlus, kus selgitati maakonna parim.

Beebiraamatu „Pisike puu” saavad koostöös vallavalitsustega kõik piirkonna vastsündinud. Vabariiklikus projektis „Aitan lapsi raamatu juurde” osalevad Palamuse ja Voore raamatukogu, kus 2018. aastal avati lugemiskeskus Rampsu raamatukogu, 2019. aastal käivitub programm Lugemisisu.

Põhjamaade Kirjandusnädalal loeti põhjamaade jutte lastele ette küünlavalgel hommikuhämaruses.

ERÜ maaraamatukogude sektsiooni üleskutsele „Loeme ette 100 tundi” järgnesid Adavere, Vaimastvere, Kuremaa ja Jõgeva ning maakonnaraamatukogu laste- ja noorteosakond.

Tallinna Keskraamatukogu algatatud projekti „Noor, loo, too kunst raamatukokku” raames toimusid õpilaste kunstinäitused maakonnaraamatukogus.

Mõisaid tutvustavas projektis „Pärandivaderid: koolinoored kultuuripärandit hoidmas” osalesid Esku ja Adavere. Vabariikliku projekti „Kino maale” raames näidati lastele filme maakonnaraamatukogus ja tema haruraamatukogudes.

Lapsi innustavad lugema juba traditsiooniks saanud Suvelugemise projekt Põltsamaal, lugemismäng Lustiveres ja Siimusti suvelugemisvõistlus.

Koostöö lasteaedadega ja koolidega on maakonna raamatukogudes väga hea. Esimesel rühma- või klassiga külastusel viiakse läbi raamatukogu tutvustav kasutajakoolitus. Populaarsed on teematunnid ja ettelugemine väikelastele.

Maakonnaraamatukogu laste- ja noorteosakond korraldas koos lasteasadega Põltsamaa linna sildade päeval tegevuspesa „Puukinga lood”. Noorsootöö raames osaleti huvitegevuse messil Põltsamaa kultuurikeskuses.

Viktoriine korraldati erinevatel teemadel – kirjandusest, vastlapäevast jm. Koostöös Okupatsioonide muuseumiga korraldati Eesti ajalugu tutvustav mälumäng.

Nukukunstnik Gerri Orgmaa autorinukkude näitus tõi hulgaliselt uudistajaid Põltsamaa ja Mustvee raamatukokku. Mustvees toimus ka kohtumine nukumeistriga.

Mustvee raamatukogu Muinasjutupark koos oma muinasjutukangelastega on laste poolt omaks võetud. Lemmiktegevuseks on kiikumine ja piraadilaeval ronimine.

Raamatukogupäevade ajal saadi parki veel lisaks mänguväljak ja uued kiiged.

2018. aastal olid külas jutuvestja Piret Päär, muusik Triinu Taul ja Okupatsioonide muuseumi projektijuht Aive Peil. Maakonna raamatukogudes käisid kirjanikud Jaanus Vaiksoo, Reeli Reinaus, Kadri Hindrikus, Kristina Ruder, Contra, Kristiina Ehin ja Kätlin Kaldma.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Koduteenindust pakuvad kõik maakonna rahvaraamatukogud. Aruandeaastal sooviti seda 13 raamatukogult (2017. a. 16). Raamatukogude poolt pakutavat koduteenust kasutas maakonnas 54 inimest (2017. a. 52). Koduteenust osutati 588 korda (2017. a. 815).

Erivajadustega inimeste teenindamiseks võetakse lugejate registreerimislehtedele koduteenindust vajavatelt lugejatelt allkiri. Peamisteks teenusteks on teavikute laenutamine, uudiskirjanduse tutvustamine ning päringutele vastamine. Koduteenindatavad teavitavad eelnevalt oma soovist telefonitsi.

Teavikuid viivad vajajatele koju ka sotsiaaltöötajad, perekonnaliikmed ja tuttavad, kuid aruanne kajastab vaid raamatukoguhoidjate poolt osutatavaid koduteenuseid.

Tabel 5

Koduteenindus	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
<u>Jõgeva vald</u>			
Jõgeva Linnaraamatukogu	58	58	6
Kuremaa raamatukogu	71	71	2
Laiuse raamatukogu	11	11	1
Sadala raamatukogu	10	10	1
Vaimastvere raamatukogu	12	12	2
Vägeva raamatukogu	67	67	3
<u>Mustvee vald</u>			
Mustvee Linnaraamatukogu	43	43	3
Raja raamatukogu	58	58	5
Saare raamatukogu	52	104	6
<u>Põltsamaa vald</u>			
Põltsamaa Raamatukogu	171	378	20
Aidu raamatukogu	1	1	1
Pajusi raamatukogu	9	9	2
Puurmani raamatukogu	25	25	2
Kokku	588	847	54

Jõgeva vald

Koduteenindust osutasid kuus raamatukogu 15 kasutajale 229 korda (Jõgeva, Kuremaa, Laiuse, Sadala, Vaimastvere, Vägeva).

Jõgeva Linaraamatukogu osutab koduteenust kord kuus. Teenust osutati raamatukogutöötaja isikliku autoga. Kütusekulud kompenseeriti vallavalitsuse poolt.

Kuremaa, Sadala ja Vaimastvere on ühitanud oma sõite koduteeninduse osutamisega ning kompensatsiooni küsinud ei ole. Käidi ka rongiga (Vägeva) ja jalgsi (Laiuse).

Mustvee vald

Koduteenindust osutasid kolm raamatukogu 14 kasutajale 153 korda (Mustvee, Raja, Saare). Koduteenindust osutati raamatukoguhoidja isikliku autoga, vald antud teenust ei kompenseerinud.

Põltsamaa vald

Koduteenindust osutasid neli raamatukogu 25 kasutajale 206 korral (maakonnaraamatukogu, Aidu, Pajusi, Puurmani).

Maakonnaraamatukogu külastab koduteeninduse teenusevajajaid kord kuus. Koduteenindust osutatakse isikliku transpordiga, mille sõidukulud kompenseeritakse. Külastusega samasse nädalasse jäänud sünnipäevalast õnnitletakse lilledega.

Pajusi ja Puurmani raamatukogud osutavad koduteenindust isikliku transpordiga, mille sõidukulud kompenseeritakse. Aidu raamatukoguhoidja osutab koduteenust jalgsi ja rattaga.

Tabel 6

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
<u>Torma raamatukogu</u> Vestlushommikud ja ettelugemised MTÜ Torma Valla Sotsiaalkeskus	3	40

MTÜ Pajusi Valla Abikeskuse elanikud kasutavad ise regulaarselt raamatukoguteenuseid (teavikute laenutamine, AIPi külastamine, osavõtt raamatukogu üritustest).

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

Raamatukogud annavad oma panuse, kes väiksema, kes suurema, kohaliku kultuurielu rikastamisse. Kui paikkonnas on palju aktiivselt tegutsevaid ja üritusi korraldavaid asutusi ja MTÜsid, on konkurents pakutavate ürituste tarbijatele, sest sellistel üritustel osalevad praktiliselt ühed-samad kultuurihuvidega inimesed.

Maakonna raamatukogud korraldasid aruandeaastal 631 üritust (2017. a. 771), milles osalenute arv oli 11 092 (2017. a. 15 417). Näitusi ja väljapanekuid korraldati 654 (2017. a. 744), neist kunsti- foto jm näitusi 203 ning rändnäitusi 26.

Ürituste korraldamisel lähtuti muuhulgas olulistest sündmustest ning teema-aastatest (EV 100, Euroopa kultuuripärandiaasta), kohalike omavalitsuste ja raamatukogude juubelid jms.

Võeti osa Põhjamaade kirjandusnädalast „Põhjala raamatukangelased“ ning raamatukogupäevadest „Kohtume raamatukogus!“. Raamatukogupäevade “ ajal korraldati maakonna raamatukogudes kokku 44 kohtumisõhtut, mälumängu, lauamängude päeva, filmiõhtut jms, 21 korral ettelugemist, 14 korral RIKSWEBi ja nutiseadmete kasutajakoolitusi ja arvuti algõpet eakatele ning hulgaliselt erinevaid näitusi.

Olulisemaid ja omanäolisemaid üritusi:

- Oma visiitide ajal külastasid raamatukogu Eesti Vabariigi president Kersti Kaljulaid, Riigikogu spiiker Eiki Nestor, kultuuriminister Indrek Saar /Mustvee

- Rõdukontsert / Mustvee, raamatukogupäevade traditsioon
- H. Tammsaare 140. sünniaastapäev pannkookide ja õuna-pohlamoosiga / Siimusti, oli teatavasti kirjaniku lemmikmoos
- Isamaalise luule pärastlõuna koos muusikaga „Ilus on maa, mida armastan“ / Jõgeva
- Alliksaare tund. Pühendatud Artur Alliksaar 95. sünniaastapäevale / Jõgeva
- XII Ööraamatukogu „Öö on öö on öö on võrratu / Jõgeva
- Vestlusõhtute sari I-IV „Esivanemate tarkuses, taevakuu rütmis“ / Jõgeva
- EV 100 „Kaunistagem eesti kodad kolme koduvärviga“ / Saduküla
- Jumestuskursus iseendale / Laiuse
- Mälumäng Põltsamaa valla asutustele / Põltsamaa
- Vestlusõhtu „Miks surm on tabuteema?“ / Laiuse
- Jõulukohvik / Pajusi
- Külal oli Eesti Taimekasvatuse Instituudi teadur Ingrid Bender. Kodumaiste köögiviljaseemnete tutvustamine ja müük / Pajusi
- Vanausulised: kombed ja traditsioonid / Raja
- Nostalgiline naistepäev / Puurmani
- Raamatukogude sünnipäevad / Esku – 95, Jõgeva – 105, Põltsamaa Raamatukogu laste ja noorteosakond – 65
- Raamatukogude kolimised ja pidulikud avamised / Kasepää; Saare, kus korraldati kolimiseks 650 meetrine kolimiskett, milles osales 76 inimest. Peale kolimist söödi ühiselt talgutoitu ning arutati, milline peaks uus raamatukogu olema

Kohtumisi:

- Tuule Lind (Maret German) / Siimusti, Kuremaa
- Valdur Mikita / Jõgeva, Põltsamaa, Tapiku
- Ene Ergma / Põltsamaa
- Heiki Raudla / Põltsamaa
- Piret Päär / Põltsamaa
- Anne Veesaar / Sadala
- Tiit Lääne / Kuremaa, Siimusti
- Jelena Skulskaja / Mustvee
- Kristiina Ehin / Jõgeva, Laiuse
- Aime Hansen, Mati Vaik, Ivar Sild ja Kerttu Rakke (XV kirjaniketuur „Sõnaränd“/ Palamuse, Jõgeva
- Ervin Hurt / Põltsamaa, Esku, Aidu
- Arnold Unt, Eesti Sõjamuuseumi arheoloog / Tapiku
- Contra / Kuremaa
- Virve Osila / Avinurme, Voore (koostöös eakate seltsinguga)

Õpitubasid

- Eesti Trüki- ja Paberimuuseum ruumilise raamatu õpituba / Palamuse
- Jõuludeks süldiga süldipeol / Jõgeva, kuidas keeta head sülti
- Meisterdamise õpitoad lastele ja täiskasvanutele / Pajusi, Aidu
- Meisterdamise töötoad aiandusringis Kastepiisad / Avinurme, soolataigna valmistamine, kompositsioonid erinevateks tähtpäevadeks jm

Kontserte

- Muusik Bonzo / Siimusti
- Silver Sepp ja Kristiina Ehin/ Lustivere, koostöös rahvamajaga
- Peeter Kaljumäe / Põltsamaa, ühtlasi juhtis traditsioonilist mälumängu
- Avinurme Muusikakooli kevad- ja sügiskontserdid / Avinurme

- Muusikaline pärastlõuna akordionistidega / Aidu (pühendatud kultuuripärandiaastale – lauldi, tantsiti, lahendati pärimusviktoriini)

Olulisemaid ja omanäolisemaid näitusi:

Oli toredaid näituseavamisi koos autoritega, eksponeeriti palju huvitavat erakogudest:

- „100 põltsamaalase lugu“. Eesti vabariigi 100. aastapäevale pühendatud näitus Põltsamaa arengut enim mõjutanud isikutest (fotod, lisamaterjalid) / Põltsamaa
- Fotonäitus „Eestimaa kaunis loodus reisiklubilaste silme läbi“ / Põltsamaa
- „Eripalgeline maailm“. Erinevatelt maadelt toodud maskid G. Kržievetsi kogust / Põltsamaa
- „Sinine... ja teised värvid“. Näitus Kiwwja Lapiseltsi töödest / Põltsamaa
- „Autogrammi kütkes“. Näitus autogrammikogujate kogudest / Põltsamaa
- „Meie Jõgeva“. Raamatukoguhoidjate fotonäitus pühendusega Jõgeva 80, Jõgeva Linnaraamatukogu 105/ Jõgeva, fotodele olid lisatud dokumentaalsed viited arhiiviallikatest
- „Eluslooduse esindajad 2018“ / Saduküla, näitusel tutvustati 2018. aasta looma, lindu, puud, orhideed, sammalt ja mulda
- Raamatunäituse sari: „Eesti - see on tema keel ja kultuur“; „Eesti – see on tema inimesed“; „Eesti – see on tema loodus“; „Eesti – see on tema maa, linnad ja külad“ / Saduküla
- Leedu kunstnik Kazys K. Šiaulytis „Akt akvarelli visandis“ / Jõgeva
- Tekstiilidisainer Kerttu Lääne loomingut näitus-müük / Siimusti
- Näitus „Küüslauk saja tõve vastu“ / Kuremaa, sihtgrupp Küüslaugufestivali külastajad
- Virge Vahtra neljast näitusest koosnev fotonäituste sari „Vooremaa kevad“, „Vooremaa suvi“, „Vooremaa sügis“, Vooremaa talv“ / Kuremaa
- Graffitikunstniku PRTKR näitus fotodel „Lebotajad“ / Palamuse, Jõgeva
- Mobiiltelefonid Ragnar Lusti kollektsioonist / Puurmani, Põltsamaa
- Ridikülid ja kotid läbi aegade / Avinurme, eraisikutelt, oli ka 100 aasta vanuseid kotikesi. Kohvilaua taga kuulati kottide saamislugusid.
- „Kangastelgedel kootud sallid ja sõbad“. MTÜ Vägari õpiubades kangastelegedel kudumise kursusel valminud tööd / Aidu
- „Kolm põlvkonda“. EV 100. Kolme põlvkonna käsitöö (vanaema, ema, tütar) / Aidu

Lugejaküsitlusi:

- Lugejaküsitlus „Minu suurim lugemiselamus 2018. aastal“, mille tulemusena koostati raamatukogudes lemmikraamatute väljapanekuid. Küsitlusele vastanute vahel loositi välja 22 raamatut ja kolm raamatukaupluse kinkekaarti / Põltsamaa valla raamatukogud
- Lugejaküsitlus, mis kaasnes raamatukoguteenuse kvaliteedi hindamisega.

Filmide näitamisi

- Regulaarne eesti ja väärtfilmide näitamine / Lustivere (kolmel korral), Puurmani (10 korral), Põltsamaa (18 korral)
- osavõtt vabariiklikust kinofestivalist „Kino maale“ / Põltsamaa valla raamatukogud

Raamatukogude juures tegutsevaid klubisid ja ringe

- Siimusti raamatukogu – tegevuse lõpetas aastaid tegutsenud raamatusõprade seltsing, kooskäimist alustas kord nädalas naiste käsitööring
- Avinurme raamatukogu – aiandusring Kastepiisad
- Jõgeva Linnaraamatukogu – Arukate Akadeemia kirjandusring
- Palamuse raamatukogu – käsitööhuviliste Padjaklubi, malering, sudoku sõbrad
- Sadala raamatukogu - naisteklubi
- Pajusi raamatukogu – kooskäimist alustas Pajusi raamatusõprade ring

- Puurmani raamatukogu – Kokaklubi, kus saavad kokku kokandushuvilised, korraldati hoidiste konkurss „Puurmani moos 2018“.
- Aidu raamatukogu - toiduklubi
- Põltsamaa raamatukogu - Filmiklubis näidati uusi Eesti filme ja Euroopa väärtfilme. Samuti pakuti uute lastefilmide vaatamise võimalusi ning multifilme filmifestivali Kino maale raames. Reisiklubi käib koos reisimuljeid kuulamas ning teeb suvekuudel väljasõite Eestimaa kultuuriloolistesse paikadesse (Sigulda lillelaat, Lõuna-Eesti, Pärnumaa). Kirjandusklubi, mida juhib vabatahtlikuna endine kirjandusõpetaja, käis koos seitsmel korral. Kirjandusklubi ja reisiklubi võtsid ette ühise väljasõidu Vargamäele.

4.6.1 Koostöö kohalikul tasandil

Kohalikul tasandil on kõige olulisemateks koostööpartneriteks koolid, lasteaiad, eakate seltsid ja teised raamatukogud. Samuti ka kohalikud elanikud, kes on näiteks meelsasti nõus andma oma isiklike esemeid näitustel eksponeerimiseks.

Lisaks tehti koostööd:

Jõgeva valla raamatukogude koostööpartnerid:

- Kiigemetsa Kool (üldhariduskool haridusliku erivajadustega lastele) / Siimusti (üritused, käsitöönäitused jms)
- Betti Alveri Muuseum / Jõgeva, omaloomingukonkurss „Betti Alveri jälgedes“, üritused
- Akvarellistuudio Kala / Jõgeva, näitused (ka rahvusvahelisel tasandil)
- Kultuuriselts Vanaveski / Jõgeva, üritused
- MTÜ Iseolemine / Jõgeva, vestlusõhtute sari (uus koostööpartner)
- SA Kuremaa Loss, Veski & Rannakohvik / Kuremaa. Näitused lossis, mis seonduvad seal korraldatavate üritustega, näiteks Kүүslaugufestivali ajal. Vastu tulles Kuremaa rannas suvitajate soovidele avati Kuremaa järve ääres rannaraamatukogu, s.o. klaasuksega raamatukapp, kust soovijaid saavad lugemiseks võtta raamatukogu kogudest kustutatud kergemat ajaviitekirjandust, kriminaalromaane, ajakirju jm, mida on sobilik rannas lugeda
- MTÜ Torma Kultuur / Torma (üritused, näiteks osales raamatukogu laste advendiüritusel raamatunurga-lugemispesaga)
- MTÜ Torma Valla Sotsiaalkeskus / Torma, üritused
- Kodutütred ja Noorkotkad / Laiuse, üritused
- Vaimastvere külaselts / Vaimastvere, üritused
- MTÜ Jõgeva Linna Teater/ Vaimastvere (raamatukogu direktor lavastas seal A. Kivirähk'i näidendi „Aabitsakukk“)
- Härjanurme Maarahva Selts / Saduküla, ühised mardi- ja kadriprogrammid „Hakkame santima!“

Mustvee valla raamatukogude koostööpartnerid

- SA Kalevipoja Koda / Saare, üritused (mardi- ja kadrikombed, jõuluprogramm)
- Halliku Maanaiste Selts, Kääpa Ühistegevuse Selts / Saare, materjalide ettevalmistamine kohaliku ettevõtluse ajalugu tutvustava trükise väljaandmiseks
- Kääpa käsitööring / Saare, käsitööring kinkis raamatukogule kui paikkonna vanimale kultuuriasutusele ühistööna lapitehnikas valminud neli seinavaipa, mis koosnevad 100 sinisest ja valgest kaheksakannast ehk Õnnetähest.
- MTÜ Mustvee Turismikoda / Mustvee, giiditeenus, raamatukogus asub turismiinfopunkt
- Mustvee Kultuurikeskus / Mustvee, üritused

Põltsamaa valla raamatukogude koostööpartnerid

- Kohalik ajaleht „VALI Uudised“ / Põltsamaa, ürituste ja näituste kajastamine

- Põltsamaa Vallavalitsus / Põltsamaa, osalemine valla üritustes (Põltsamaa sillad, huvitegevuse mess)
- Lustivere Külaselts / Lustivere, koos loodi ürituste sari „Teeme hingele pai“, mille külalisteks on kirjanduse- ja muusikavaldkonna inimesed
- Lustivere Kultuurimaja/ Lustivere, salongiõhtute korraldamine, filmide näitamine
- Põltsamaa Muuseum / Adavere, näituste korraldamine muuseumi kogudest
- Põltsamaa Kunstikool / Põltsamaa, näituste korraldamine
- Kiwija Lapiselts / Põltsamaa, näituste korraldamine
- Puurmani Rahvamaja / Puurmani, filmide näitamine, üritused
- MTÜ Vägari külaselts / Aidu, ühiste teatrikülastuste ja väljasõitute korraldamine
- Adavere Vaba Aja Keskus /Adavere Mõisa Selts / Adavere raamatukogu, üritused

4.6.2 Koostöö riiklikul tasandil

Koostööpartnerid

- ERÜ – koolitused, erinevad üleskutsed:
  - üleskutse kinkida Eesti Vabariigile sünnipäevaks 100 tundi ettelugemist / Jõgeva, Adavere, Vaimastvere, Kuremaa, maakonnaraamatukogu laste- ja noorteosakond
  - üleskutse kanda Eesti sünnipäeva auks tööl rahvariideid / Jõgeva, Puurmani, Torma, Mustvee, Avinurme
- ETKA Andras – koolitused, elukestva õppega seotud üritused, erinevad üleskutsed:
  - maakonna raamatukogudele kingiti kast (kuus kilo) komme „Jätka õpinguid koos teiste täiskasvanutega“ (jallekooli.ee), mis olid TÕNiga ning elukestva õppega seotud sündmuste ajal raamatukogudes jagamiseks
- Eesti Lastekirjanduse Keskus – koolitused, erinevad vabariiklikud programmid:
  - koostöös heategevusfondiga Aitan lapsi! üle-eestilise lugemisprogramm „Aitan lapsi raamatute juurde“. Programmi üks osa on mänguline ja atraktiivne lugemisnurk/raamaturiul – Palamuse, Voore
  - Nukitsa konkurss
- Eesti Riigiarhiiv – rändnäitused / Siimusti, Adavere, Põltsamaa, Tapiku
- Eesti Trüki- ja Paberimuuseum – rändnäitus, õpituba / Palamuse
- Koolitus- ja nõustamisprojekti NutiAkadeemia nutiseadmete oolitused „Saa nutikaks!“ (Vaata Maailma SA, IT-koolitus, Swedbank, SEB, Telia, Elisa, SK ID Solutions / Põltsamaa, Jõgeva, Voore, Mustvee
- Filmifestival „Kino maale!“ / Indrek Jurtšenko / maakonnaraamatukogu, Adavere, Aidu, Pajusi Puurmani, Lustivere
- Deltmar OÜ ja programmeerija Meelis Lilbok – raamatukogusüsteem RIKS ja selle arendused / kõik maakonna raamatukogud
- Rahvusraamatukogu – osalemine rahvusraamatukogu koolitustel
- Tartu Ülikool – koolitused maakonna raamatukoguhoidjatele, osalemine ülikooli poolt korraldatud koolitustel

4.6.3 Koostöö rahvusvahelisel tasandil

Enamikel raamatukogudel rahvusvahelisel tasandil koostööpartnereid ei ole. Osaletakse sõprusvaldade üritustel:

- Siimusti raamatukogul on raamatukogus asuva Eeva Niinivaara mälestustoa korraldaja ja tutvustajana jätkuvalt kontaktid Soomest Lahtist Päijät Häme Tuglase Seltsiga, E. Niinivaara sugulastega, kui ka rahvusvaheliselt tunnustatud tõlkija Marja Kyröga

- Jõgeva valla neli raamatukoguhoidjat (Vaimastvere, Laiuse, Jõgeva, Sadala) tutvusid kolmel päeval Soome sõprusvalla Kaarina viie raamatukoguga
- Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindus Eestis – maakonna raamatukogud võtavad osa Põhjala kirjanduse nädalast „Põhjala kangelased“

Erineva keele ja kultuuritaustaga inimeste sidususe suurendamine

Jõgeva vallas Selli külas asuva AS Hoolekandeteenused Vao Majutuskeskuse Vägeva Üksusesse majutatud pagulasperede lapsed õpivad Vaimastvere koolis, kus jätkub uussisserändajate integreerumine. Kuigi perekonnad vahetuvad kiiresti, tuleb enamasti igast perekonnast keegi raamatukogusse lugejaks või kasutab avalikku internetipunkti. Uussisserändajad külastavad ka Vägeva raamatukogu, kuid paljuski jääb suhtlemine keelebarjääri taha.

On tekkinud ka uus situatsioon, kus maakonnas on üle 200 Ukraina tööliste, kes elavad siin ajutiselt. Raamatukogudes kasutavad nad põhiliselt avalikku internetipunkti.

Mustvees toimub erineva keele ja kultuuritaustaga inimeste sidusus läbi ühistegevuste ja -ürituste.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele

Raamatukogu kasutajate toimetulemiseks e-keskkonnas viidi aruandeaastal kasutajakoolitusi läbi kõikides maakonna raamatukogudes, v a Kasepää raamatukogus, kus vahetus töötaja. Kõige rohkem oli kasutajakoolitustest osavõtjaid Põltsamaa valla raamatukogudes.

Andmebaasidest õpetati kõige enam kasutama RIKSWEBi, DIGAR Eesti ajalehed ning elektronkataloogi ESTER.

Kokku korraldati kasutajakoolitusi 316 (2017. a. 446), neist rühmakoolitusi 48 (2017. a. 72), kasutajakoolitustel osales 829 kasutajat (2017. a. 1414), sh individuaalkoolitustel 307 (2017. a. 436), rühmakoolitustel 522 kasutajat.

Rühmakoolitusi korraldati 18 (2017. a. 19) raamatukogus 1/3 võrra vähem ning neis osalejate arv vähenes 41% võrra. Rühmakoolituste sihtrühmadeks on põhiliselt õpilased ning põhiliseks teemaks RIKSWEBi kasutamine, aga ka teiste andmebaaside tutvustamine.

Kaheksa rühmakoolitust korraldati NutiAkadeemia projekti (mille viisid läbi Vaata Maailma SA, Swedbank, SEB, Telia, Elisa ja SK ID Solutions) tasuta koolituste „Nutiseadmete ABC koolitused“ raames. Koolitused toimusid Jõgeval, Mustvees, Voorel ja Põltsamaal 76 osavõtjale. Nutiakadeemia koolituste sihtrühm olid inimesed, kes omavad nutitelefoni ja soovisid seda paremini kasutama õppida (nutiseadme turvalisus, äppide laadimine ja kustutamine, pildistamine telefoniga, e-teenused telefoniga, mobiil ID ja Smart ID jms). Raamatukogud on vahendajateks e-suhtlemisel nii riigiga kui paljude ametkondadega (omavalitsused, pangad, perearst, töötukassa, politsei- ja piirivalveamet, kohtutäiturid jt) Abi palutakse: toimingud ID-kaardiga (digiallkirjastamine, ID-kaardiga sisselogimised, pangatehingud jm), bussi-, rongi-, laeva- ja lennukipiletite ostmine ja väljaprintimine, tulu- ja tervisedeklaratsioonide esitamine, PIN kalkulaatori kasutamine (paroolikaardid kaotasid kehtivuse), kuulutuste panemine interneti, otsingud patsiendiportaalist, kinnisvaraportalide kasutamine, erinevate kaartide aktiveerimine jne. Maakonnaraamatukogus soovis üks kasutaja individuaalset sülearvuti kasutamise algkoolitust, mis talle ka korraldati.

Individaalkoolituste sihtrühmaks on valdavalt eakamad inimesed, kes arvutit kasutada ei oska.

Jõgeva vald

Kokku korraldati 106 kasutajakoolitust, neist 15 rühmakoolitust. Kasutajakoolitustest osavõtjaid oli kokku 250, neist rühmakoolitustest osavõtjaid 153. NutiAkadeemia toimus neljal korral Jõgeval, kust oli osavõtjaid 32.

Mustvee vald

Kokku korraldati 119 kasutajakoolitust, neist rühmakoolitusi 10. Kasutajakoolitustest osavõtjaid oli kokku 230, neist rühmakoolitustest osavõtjaid 114. NutiAkadeemia toimus kokku kahel korral, 16 osavõtjale (Mustvees 5, Voorel 11).

Põltsamaa vald

Kokku korraldati 91 kasutajakoolitust, neist rühmakoolitusi 23. Kasutajakoolitustest osavõtjaid oli kokku 349, neist rühmakoolitustest osavõtjaid 255. NutiAkadeemia toimus kahel korral Põltsamaal, osavõtjaid kokku 28.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukogud tutvustavad oma tegevust kodulehel/blogis, sotsiaalmeedias, RIKSWEBis, erinevate listide kaudu, kohalikus trükimeedias (vallalehed, maakonnaleht Vooremaa, Põltsamaa piirkonna ajaleht VALI Uudised), kohalike omavalitsuste kodulehtedel. Sündmusi reklaamitakse ka raamatukogus jagatavate flaieritega, kuulutustega koolides, teenindusasutustes, infotahvlitel, -tulpadel ja laenutustšekkidel.

Maakonnaraamatukogu üritustest teavitatakse lisaks eelpoolnimetatule kultuurisündmuste linna kultuurikalendris, veebikalendris www.kultuurikava.ee, mis omakorda leiab kajastust portaali www.visitpõltsamaa.ee sündmuste kalendris. Traditsiooniliselt ilmub igal kolmapäeval VALI Uudiste rubriigis „Lühiuudised“ ülevaade nädala jooksul toimuvatest üritustest, sh ka raamatukogu info.

Põltsamaa valla raamatukogud annavad teada üritustest, mis võiksid laiemale üldsusele huvi pakkuda vallavalitsuse uudiste toimetajale, kes avaldab need valla kodulehel ja edastab ka ajalehtedele Vooremaa ja VALI Uudised.

Ka Jõgeva Linnaraamatukogu üritusi tutvustatakse kultuurisündmuste veebikalendris www.kultuurikava.ee ning Kultuurikava ürituste kalender on leitav ka kodulehelt.

Raamatukogudes läbiviidud lugejaküsitlustset selgus, et alahinnata ei saa ka suusõnaliselt levivat infot, tuttavate soovitusi ega ka infostendidelt saadavat infot.

Kohalikus trükimeedias ilmus 126 artiklit (neist 48 maakonnaraamatukogu, 41 Jõgeva Linnaraamatukogu) raamatukogude tegemistest. Persoonilugu Mustvee Linnaraamatukogu raamatukoguhoidjast Anu Otsast ilmus Eesti Päevalehes: Laasik, Helve. Karjäärimuutus viis põnevate avastusteni // Eesti Päevaleht (2018) 7. märts, lk 17.

Mustvee Linnaraamatukogu poolt anti välja raamat:

Mustvee linna aja lugu pildis 1906-2018/ teksti autor ja toimetaja Laidi Zalekešina, Vello Ots; kujundaja Edvin Kasemets; fotod: Anu Ots, Vello Otsa erakogu, droonifotod: Aivar Saarela. Mustvee, 2018. 120 lk.

Raamat osutus väga populaarseks ning on tänaseks juba läbi müüdud.

4.9 Andmebaasid. (Raamatukogude tegevuseks vajalike bibliograafia-, täistekst- ja muude andmebaaside loomine ja pidamine, [RaRS §5\(5\)2](#)).

Maakonna raamatukogudes sooritati raamatukogusüsteemis RIKS aruandeaastal kokku 17 780 otsingut (2017. a. 23 356).

Kuna Ida-Virumaa raamatukogud ja Jõgevamaa raamatukogud kasutavad erinevaid raamatukogusüsteeme, tuli normaalse töö tagamiseks osta liitunud raamatukogudesse süsteem RIKS ning konverteerida kirjed raamatukogusüsteemist URRAM raamatukogusüsteemi

RIKS. Seisuga 05.01.2018 konventeeriti URRAMist RIKSi Avinurme, Ulvi ja Lohusuu raamatukogude andmebaasid. Piisli raamatukogu kogud ei olnud sisestatud elektronkataloogi (!). Nädal hiljem konventeeriti RIKSist URRAMisse Jõgevamaalt Tartumaale liitunud Elistvere, Lümati, Maarja-Magdaleena, Pala ning Tabivere raamatukogude andmebaasid.

Avinurme, Lohusuu ja Ulvi raamatukogude andmebaaside liitmine tõi kogude osakonnale kaasa aasta läbi väldanud mahuka töö andmebaaside liitmise käigus automaatselt liitunud bibliokirjete toimetamisel ja tekkinud dublikaatide liitmisel. Korrastati ca 40 000 kirjet, töö jätkub ka 2019. aastal. Jätkati ka märksõnastiku redigeerimise ja täiendamisega.

Peaspetsialist tegeles URRAMist liidetud isikuandmebaasi (muutunud ja ebakorrektsed aadressid valedel väljadel, palju puuduvaid isikukoode, topelt lugejad jms) korrastamisega. Lisaks viisid maakonna raamatukogud sisse isikuandmebaasi muudatused, mis tulenevad uuest isikuandmete kaitse üldmäärusest.

Maakonnaraamatukogus täiendati raamatukogusüsteemis RIKSis asuvat kodulooandmebaasi 398 kirjega. Seisuga 31.12.2018 sisaldas koduloo andmebaas 34 010 kirjet.

Adavere raamatukogu täiendas kodulooliste materjalidega Adavere topoteeki. 2018. a. lõpus sisaldas topoteek 4000 fotot/dokumenti (2017. a. lõpus ca 2000 fotot/dokumenti).

Põltsamaa Raamatukogus jätkati täistekstide lisamist raamatukogu kodulehele maakonna raamatukogundust käsitlevatest artiklitest, lisandus 95 artiklit. Samuti koostati „Jõgevamaa haridus- ja kultuuritegelaste tähtpäevakalender 2019“, mis on kättesaadav raamatukogu kodulehel.

Maakonna raamatukogude kodulehtede/blogide vahendusel on lugejatel ligipääs paljudele erinevatele andmekogudele: RIKSWEB, ESTER, DIGAR, DIGAR Eesti ajalehed, ISE. Eesti veebiarhiiv, Riigi Teataja, Ametikud Teadaanded, VAU, DEA, ERB, BERTA, ERNI, EEVA, SAAGA, lasteluule andmebaas Arkaadia jt.

5. 2019. aasta tegevused

- Mustvee, aga ka Põltsamaa Raamatukogude ees on väljakutse muuta valla raamatukogud hästi toimivateks üksusteks. Eriti töömahukas on see protsess Mustvee vallas, kuna Ida-Virumaalt liitunud raamatukogud on oma arengutasemelt võrreldes Jõgeva maakonna raamatukogudega erineval tasemel (suured seisvad ja väga madala ringlusega kogud; tehniline mahajäämus, väga halvas olukorras raamatukoguruumid (Lohusuu, Ulvi) jpm.
- Endiselt on probleemsed kasutuseta seivad kogud. Jätkub kogude puhastamine ja korrastamine.
- Vallasisene RVLi ring rakendub ka Mustvee vallas.
- Taas on kätte jõudnud inventuuride aeg. Paljudes raamatukogudes möödub 2019. a. ja järgmistel aastatel kümme aastat viimasest inventuurist. 2019. aastal viiakse läbi elektroonilised inventuurid Põltsamaa valla neljas (Aidu, Esku, Pajusi, Adavere) ja Mustvee valla neljas (Raja, Voore, Kasepää, Ulvi) raamatukogus. Inventuure planeerivad samuti kaks Jõgeva valla (Jõgeva, Vägeva) raamatukogu.
- Väga oluliseks tööloiguks, millele tähelepanu pööratakse, on teenuste arendamine ning nende kvaliteet. Maakonnaraamatukogu poolt on esitatud maakonna raamatukogudele üleskutse rakendada uuel aastal kõikides maakonna raamatukogudes vähemalt üks uus raamatukoguteenus. Plaanitavad teenused:
  - maakonnaajalehe Vooremaa kuulutuste vastuvõtmine (kõik Mustvee valla raamatukogud);
  - Jõgeva valla veebiarhiivi Topoteek loomine, kuhu hakatakse koguma kohalikku pärandit.
  - Jätkub lauamängude soetamine ja nende laenutamine (maakonna raamatukogud);

- kärglaenus (Jõgeva Linnaraamatukogu);
- iseteenindusautomaadi ja raamatukogusüsteemi RIKS lisatarkvara RITA kasutuselevõtmine (Põltsamaa Raamatukogu).
- Uutesse ruumidesse kolib Jõgeva Linnaraamatukogu. Plaanide kohaselt alustab raamatukogu uues asukohas tegevust 01.09.2019.
- 2019 teema-aasta tähistamine: laulu- ja tantsupidude traditsiooni aasta (Kultuuriministeerium) ning eesti keele aasta (Haridus- ja Teadusministeerium).

Ettepanekud muutusteks

- 2019. aastast hakkavad toimima valdades kassapõhise eelarve asemel tekkepõhised eelarved, mistõttu info raamatukogude aruandeaasta tulude/kulude kohta jõuab raamatukogudeni alles järgmise aasta märtsis. Kuidas korraldada uues situatsioonis statistilist aruandlust ja aruandlust üldse?
- Seoses uute vallaraamatukogude struktuuride moodustumisega oleks vaja uusi statistilise ja tekstilise aruandluse vorme, mis on koostatud pea- ja haruraamatukogude võrku arvesse võttes.

Koostajad: Siiri Õunap, peaspetsialist

Nelli Orgmaa, lastekirjanduse spetsialist (4.4. Laste- ja noorteteenindus)

Maris Oro, kogude spetsialist (3. Kogud)

Direktor

Allkiri *allkirjastatud digitaalselt* /Rutt Rimmel/

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht ak/t)	Koolituseks kulutatud summa €
<i>Jõgeva vald</i>			
Jõgeva Linnaraamatukogu	1	80	360,00
<i>Saduküla haruraamatukogu</i>	-	-	-
Kaarepere raamatukogu	-	-	-
Kuremaa raamatukogu	1	6	30,00
Laiuse raamatukogu	-	-	-
Palamuse raamatukogu	-	-	-
Siimusti raamatukogu	1	6	30,00
Torma raamatukogu	-	-	-
Sadala raamatukogu	-	-	-
Vaimastvere raamatukogu	-	-	-
Vägeva raamatukogu	-	-	-
<i>Mustvee vald</i>	-	-	-
Avinurme raamatukogu			
Ulvi raamatukogu	-	-	-
Kasepää raamatukogu	-	-	-
Lohusuu raamatukogu	-	-	-
Mustvee Linnaraamatukogu	-	-	-
Raja raamatukogu	-	-	-
Saare raamatukogu	-	-	-
Voore raamatukogu	-	-	-
<i>Põltsamaa vald</i>			
Põltsamaa Raamatukogu - Tapiku teeninduspunkt	5	68	440,40
<i>Adavere raamatukogu</i>	-	-	-
<i>Aidu raamatukogu</i>	-	-	-
<i>Esku raamatukogu</i>	-	-	-
<i>Lustivere raamatukogu</i>	-	-	-
<i>Pajusi raamatukogu</i>	-	-	-
<i>Puurmani raamatukogu</i>	1	52	185,00
KOKKU	9	212	1045,40

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

- Ilves, Tiina (Põltsamaa Raamatukogu). Isikuandmete kaitse üldmäärus. Isikuandmete töötlemine raamatukogus. Loeng maakondlikul raamatukoguhoidjate teabepäeval, 26.09.2018.
- Nigul, Heli (Avinurme Raamatukogu). Lehte Haisalu elu ja kirjanduslik tegevus. Loeng eakate päevakeskuses, 17.10.2018.
- Nurmekivi, Aive (Põltsamaa Raamatukogu). Isikuandmete kaitse üldmäärusest tulenevad muudatused raamatukogusüsteemis RIKS. Loeng maakondlikul raamatukoguhoidjate teabepäeval, 26.09.2018.
- Orgmaa, Nelli (Põltsamaa Raamatukogu). Head ja ilusad lasteraamatud. Ettekanne Tõrukese lasteaia õpetajatele, 24.10.2018.
- Rimmel, Rutt (Põltsamaa Raamatukogu). Haldusreformist tulenevad muudatused maakonna raamatukogudes. Loeng maakondlikul raamatukoguhoidjate teabepäeval, 01.03.2018.
- Rutt Rimmel (Põltsamaa Raamatukogu). Reisimuljeid Horvaatiast. Vestlusõhtu Aidu raamatukogus, 29.10.2018.
- Sööt, Ene (Jõgeva Linnaraamatukogu). Eesti uudiskirjandus. Ettekanne Jõgeva Arukate Akadeemia õpipäeval. 17.10.2018.
- Sööt, Ene (Jõgeva Linnaraamatukogu). Soome-ugri rahvaste saatus. Loeng Kultuuriselts Jensel korraldatud hõimuõhtul Kuremaa lossis. 05.11.2018.
- Sööt, Ene (Jõgeva Linnaraamatukogu). EV 100. Vahetekstid pidulikule kontserdile Jõgeva vallavanema ja volikogu esimehe vastuvõtul. 23.02.2018.
- Zalekešina, Laidi (Mustvee Linnaraamatukogu). Mustvee valla kultuur ja raamatukogundus peale haldusreformi. Mis teoksil? Ettekanne Paide linna ja valla juhtivtöötajatele nende külaskäigul Mustveesse, 10.07.2018.
- Õunap, Siiri (Põltsamaa Raamatukogu). 2017. aasta maakonna raamatukogudes. 2018. aasta plaanid. Loeng maakondlikul raamatukoguhoidjate teabepäeval, 01.03.2018.
- Õunap, Siiri (Põltsamaa Raamatukogu). Kogudekeskne vs teenusekeskne rahvaraamatukogu. Soome raamatukogudes osutatavad raamatukoguteenused. Loeng maakondlikul raamatukoguhoidjate teabepäeval, 26.09.2018.
- Õunap, Siiri (Põltsamaa Raamatukogu). Raamatukoguteenuse kvaliteedi hindamise tulemusi Jõgeva maakonna raamatukogudes. Eesti muuseumide ja raamatukogude külastajate ja mittekülastajate uuringu tulemusi. Loeng maakondlikul raamatukoguhoidjate teabepäeval, 26.09.2018.

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu	Pindala m ²	Asukoht	Seisukord	Teostatud tööd 2018
<u>Jõgeva vald</u> Jõgeva Linnaraamatukogu	460	Eraldi hoones, keskuses	Amortiseerunud, tsentraalküte	08.05. pandi nurgakivi põhikoolihoonele ja raamatukogule. Valmimine 09.2019.
Saduküla haruraamatukogu	87	Endises koolimajas, keskusest eemal	Rahuldav, maaküte	-
Kaarepere raamatukogu	95	Lasteaiaga ühes hoones, keskuses	Hea, maaküte	-
Kuremaa raamatukogu	114	Lasteaed algkooliga ühes hoones, keskuses	Hea, gaasiküte	Koridori lae avariiremont
Laiuse raamatukogu	200	Põhikooliga ühes hoones, keskuses	Hea, keskküte	-
Palamuse raamatukogu	157	Korterimajas, keskusest eemal, majas hallitusprobleem. Raamatukogus in teostatud hallitusetõrje.	Rahuldav, keskküte	-
Siimusti raamatukogu	240	Ühes hoones lastead- algkooliga, keskuses	Väga hea, keskküte	-
Torma raamatukogu	100	Eraldi hoones, keskuses	Amortiseerunud, vajab kapitaalremonti, ahiküte	Kaevupumba vahetus
Sadala raamatukogu	108	Korterimajas, keskuses	Rahuldav, keskküte, vajab remonti	-
Vaimastvere raamatukogu	83	Ühes hoones põhikooliga	Väga hea, maaküte	-
Vägeva raamatukogu	34	Endises jaamahoones, keskuses	Rahuldav, Ahiküte/õhksoojus- pump	-
<u>Mustvee vald</u> Mustvee Linnaraamatukogu - Piilsi teeninduspunkt	250 80	Kultuurikeskusega ühes hoones, keskuses Endine koolimaja, eraldi, külast väljas, raamatukogule mittesobivad ruumid	Väga hea, keskküte Väga halb, hoone amortiseerunud, külm, ahiküte/õhksoojuspump	-
Avinurme raamatukogu	300	Ühes hoones kooliga, eraldi sissekäiguga	Hea, keskküte	-
Ulvi raamatukogu	40	Endises kultuurihoones, keskuses, raamatukogule mittesobivad ruumid	Väga halb, hoone täielikult amortiseerunud, üks raamatukoguruum kütteta, teises õhksoojuspump, kuid talvel on ikkagi külm	
Kasepää raamatukogu	35	Teenuskeskusega ühes hoones, keskuses	Väga hea, maaküte	Uued ruumid 2018 oktoober

Lohusuu raamatukogu	70	Kooliga samas majas. Sissepääs nurga tagant, raamatukogule mittesobiv	Halb, ruumid amortiseerunud, ahiküte. Vajab uusi ruume	-
Raja raamatukogu	70	Kultuurikekusega ühes hoones	Väga hea, maaküte	-
Saare raamatukogu	79	Teenusekeskuse-ga ühes hoones, keskuses	Väga hea, kaugküte	Uued ruumid 2018 aprill
Voore raamatukogu	158	Ühes hoones erinevate asutustega, keskuses	Väga hea, keskküte	-
<u>Põltsamaa vald</u> Põltsamaa Raamatukogu - <i>Tapiku</i> teeninduspunkt	732 70	Eraldi hoones, keskuses Eraldi hoones, keskuses	Hea, välisseinte värv koorub. Amortiseerunud, puudub vesi, kanalisatsioon, ahiküte/õhksoojuspump	Hoonele, milles asub teeninduspunkt, paigaldati uued ukSED ja aknad. Teostati kaevu vee analüüs. Projekteeritakse vee- ja kanalisatsiooni ning WC ehitust. Projekt jätkub 2019. aastal.
<i>Adavere</i> raamatukogu	140	Kooliga ühes hoones mõisamajas, keskuses. II korrus, ebasobiv raamatukogu ruumideks	Hea, keskküte	-
<i>Aidu</i> raamatukogu	82	Korterimajas, keskuses	Hea, keskküte, vajab remonti	-
<i>Esku</i> raamatukogu	84	Koolimajaga ühes hoones, keskuses	Halb, keskküte Välissein hallitab, ühes ruumis vaid +15°C	2018.a. lõpus tehti küttesüsteemis ümberkorraldusi, mille tulemusel on temperatuur tõusnud +18°C
<i>Lustivere</i> raamatukogu	45	Koolimajaga ühes hoones	Hea, keskküte	-
<i>Pajusi</i> raamatukogu	82	Korterimajas, keskuses	Rahuldav, ruumid talvel külmad, elektriküte/õhksoojuspump	Paigaldati õhksoojuspump.
<i>Puurmani</i> raamatukogu	166	Kultuurikekusega ühes hoones, keskusest eemal	Väga hea, pelletküte	-

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Põltsamaa vald

Raamatukogu nimi	Üritus	Osavõtjate arv
Adavere	<p><i>Näitusi ja väljapanekuid</i></p> <p>Lemmikute lemmikud - Mänguasjad erakogust</p> <p>Nukitsa konkursi raamatud</p> <p>Joonistanud Heiki Ernits</p> <p><i>Raamatukoguüritused</i></p> <p>Nukitsa konkursi hääletussedelite täitmine</p> <p>Üleskutse "Loeme ette 100 tundi" raame loeti ette 7 korda</p> <p>Viktoriin vastlapäevaks</p> <p>Põhjamaade kirjandusnädalal loeti Vahlundi raamatut "Superkangelaste käsiraamat"</p> <p>Ühisprojektis "Kunst raamatukokku" meisterdati jõulukaarte</p> <p>Animafilmid lastele filmiprojekti "Kino maale" raames</p>	224
Aidu	<p>Näitusi - ja väljapanekuid</p> <p>Nukitsa konkursi raamatud</p> <p>Projekti "Kunst raamatukokku" raamaes Laura Ikmelti maalide ja luuletuste näitus</p> <p>Kellade näitus</p> <p><i>Raamatukoguüritused</i></p> <p>Nukitsa konkursi hääletussedelite täitmine</p> <p>Viktoriin eesti kirjandusest</p> <p>Ettelugemispäev "Kus hundist räägitakse"</p> <p>Lastefilmid projekti "Kino maale" raames</p> <p>Kohtumine jutuvestja Piret Pääriga ja muusik Triinu Tauliga.</p> <p>Koolivaheaja meisterdamine raamatukogus</p> <p>Vaatame jõuluraamatuid</p>	162
Esku	<p>Näitusi ja väljapanekuid</p> <p>Tutvustame raamatukogu</p> <p>Ülle Meister joonistab</p> <p>Samblaloomad - mänguasjad</p> <p>Laste joonistuste näitus</p> <p><i>Raamatukoguüritusi</i></p> <p>Programmi "Pärandidvaderid : koolinoored kultuuripärandit hoidmas" ümbruskonna mõisate ja mõisakultuuri tutvustamine</p> <p>Luuletused emale</p> <p>Külaskäik Kõo raamatukokku</p> <p>Omaloominguliste talveluuletuste võistlus</p>	243
Lustivere	<p>Näitusi ja väljapanekuid</p> <p>Lugemismängu raamatud</p> <p>Abiks viktoriini lahendajatele</p> <p><i>Raamatukoguüritusi</i></p> <p>Lugemismäng klasside kaupa</p> <p>Emakeelepäeva viktoriin</p> <p>Festivali "Kino maale" raames animafilmid</p> <p>Jõulukaartide meisterdamine</p>	86
Pajusi	<p>Näitusi ja väljapanekuid</p> <p>Eno Raua lasteraamatud</p> <p>Õpilaste joonistuste näitus</p> <p><i>Raamatukoguüritusi</i></p> <p>Kohtumine jutuvestja Piret Pääri ja pärimusmuusik Triinu Tauliga</p> <p>Ettelugemine raamatukogupäevadel</p> <p>Ettelugemine hommikuhämaruses</p> <p>Meisterdamine erinevatest materjalidest</p>	149

	Töötuba - Volbriöö maskid Jõulukohvik ja jõulutöötuba	
Puurmani	Näitusi ja väljapanekuid Laste joonistuste näitus Lehte Hainsalu lasteraamatuid Vanad asjad – mobiilid, rahad, helkurid jt. Raamatukoguüritusi Nukitsa konkursi hääletussedelite täitmine Nukuriiete õmblemine Omaloomingu õpituba Ettelugemispäev Lauamängude päev “Kino maale” - filmi vaatamine	48
Põltsamaa Raamatukogu laste- ja noorteosakond	Näitusi ja väljapanekuid 30 Loomisrõõm (Kunst raamatukokku) Vana aja lood (EV 100) Jõgevamaa lasteaiaid Kadri ja Nösperi Nönn - armastuse ja hingesoojuse kandjad Sinasõprus keelega Teine vaatamine (Paberi taaskasutus) “Kalevipoeg” ja “Kalevala” Pliiats teravaks! (1. september) Nukunäitus (Gerri Orgma valmistatud nukud) Sari Väikelastele - 3 näitust Raamatukoguüritusi 78 Paberi voltimise töötuba Nukitsa konkursi hääletussedelite täitmine “Minu armas südameloom” (Loeme ette 100 tundi) Emakeelepäev Okupatsioonide muuseumi ajalootund Tere, kevad! - luulehommik “Kalevipoeg” ja “Kalevala” - PÜG-i ja Kokemäe kooli lapsed tutvustasid rahvuseeposi läbi väikese näitemängu Eesti lipu lugu – 5. klasside ajaloolise õppepäeva osa raamatukogus Puukinga lugu - Sildade päeva “18 silda” tegevuspesa Tiigi sillal 4. klasside ettelugemise võistlus Head ja ilusad lasteraamatud - raamatutvustus Tõrukese lasteaia õpetajatele Põhjjala kangelased - raamatu “Pruune” ettelugemine Tublide laste päev - preemiaüritus Animafilmid lastele “Kino maale” projekti raames Räägime jõuludest, loeme jõulujuttu	482 1695
Jõgeva vald		
Jõgeva Linnaraamatu- kogu	Näitusi ja väljapanekuid 40 Nukitsa konkursi raamatud Igal linnul oma laul Nõia elu Mängurõõmus suvi Seened rahva keeles ja meeles Apsveicam, Latvija! Palju õnne, Läti! Sel pühal ööl Vanad pühadekaardid Sadukülas Jussikese kõige suurem sõber Sipsik ja Naksitrallid Alustame A-st ja B-st	

	<p>Raamatukoguüritusi 66 Nukitsa konkursi hääletussedelite täitmine Teemahommikud Seened rahva keeles ja meeles ja Ära usu hundi juttu Ettelugemispäev “Kus hundist räägitakse” Maakondlik ettelugemisvõistlus “Kus hundist räägitakse” Muinasjutuhommikuid –8 Lasteraamatupäeval oli külas Kadri Hindrikus KAHOOT viktoriin – 6 korda Tuntud inimene raamatukogus – laenutas Jõgeva Kultuurikeskuse huvijuht Egelt Põhjala Põhjamaade raamatunädal - külas Kristina Ruder Piparkoogihommik Sadukülas Kukest ja kurest, konnast ja karust – Eno Raua lasteraamatud Kõlab meie isamaal kaunis emakeel - Emakeelepäev Kurista lastega Kodu on kõige kallim</p>	1745
Kaarepere	<p>Näitusi 1 Lasteaialaste joonistuste ja käsitööde näitus Raamatukoguüritusi 2 Loeme “Sipsikut” Kevad on käes!</p>	10
Kuremaa	<p>Raamatunäitusi 5 Nukitsa konkursi raamatud Koerajutud Raamatukoguüritusi 10 Nukitsa konkursi hääletussedelite täitmine Loeme koerajutte Meisterdame paberist koolimaja Tublimate lugejate äramärgimine algkooli lõpuaktusel Kohtumine luuletaja Contraga</p>	114
Laiuse	<p>Näitusi ja väljapanekuid -5 Nukitsa konkursi raamatud Anekdoodid Külla tuleb Kristiina Ehin Raamatukoguüritusi 13 Nukitsa konkursi hääletussedelite täitmine Õöraamatukogu 6. klassi õpilastele Juhan Liivi luuleauhinna etlusvõistluse eelvoor Kohtumine Kristiina Ehiniga Lauamängude pärastlõuna Anekdootide esitamise võistlus</p>	188
Palamuse	<p>Näitusi ja väljapanekuid 8 Emakeelepäev Meisterdatud ruumiline raamat Tuleohutuse päev Raamatukoguüritusi 11 Oskar Lutsu nädal Eesti Trüki- ja Paberimuuseumi ruumilise raamatu õpituba Tuleohutuse päev Ettelugemine hommikuhämaruses</p>	175
Sadala	<p>Näitusi ja väljapanekuid 2 Eesti lasteraamatud Raamatukoguüritusi 3 Ettelugemine koolis</p>	70

	Ettelugemine lasteaias Kohtumine lastekirjanik Jaanus Vaiksooga	
Siimusti	Näitusi ja väljapanekuid 12 A.H. Tammsaare – 140 Eno Raua lasteraamatud Jõuluaeg on varsti käes Raamatukoguüritusi 13 A.H. Tammsaarele sünnipäevakaartide meisterdamine Tänuüritus tublidele lugejatele Eeva Niinivara päev Lugemisvõistlus “Siimusti suvemari” Rahvusvahelise kirjaoskuse päeva viktoriin Jõulujutt ja piparkoogid	360
Torma	Näitusi ja väljapanekuid 5 Nukitsa konkursi raamatud Hundijutud Jaanus Vaiksoo raamatud Raamatukoguüritusi 7 Nukitsa konkursi hääletussedelite täitmine Ettelugemisvõistlus “Kus hundis räägitakse” Kohtumine lastekirjanik Jaanus Vaiksooga Päkapikula lugemispesa	261
Vaimastvere	Näitusi ja väljapanekuid 5 Jänku-Jussi kevadpäev Kätlin Kaldmaa raamatud Laste meisterdused Raamatukoguüritusi 12 Ettelugemine projekti “Loeme ette 100 tundi” raames Lasteaialapsed meisterdavad Kohtumine Kätlin Kaldmaaga	89
Vägeva	Raamatukoguüritusi 1 Jalgsimatk Selja järve äärde	2
Mustvee vald		
Avinurme	Näitusi ja väljapanekuid 22 Suure sünnipäeva aeg Kunstiraamat lastele Tarkus peidus raamatutes Mängukoorte näitus Raamatukoguüritusi 18 Loeme raamatut “Minu Eestimaa” Vastlasõit ja kuklite söömine Emadepäevaks kaartide meisterdamine Muinasjututund - “Ennemuistsed jutud” Meisterdamine kastanimunadest ja tammetõrudest	302
Kasepää	Näitusi ja väljapanekuid 5 Eno Raua lasteraamatud Silvia Rannamaa raamatud Kaunis emakeel Raamatukoguüritusi 3 Kevad aias – teemahommik Muinasjututund Laenutajarollis on lugeja	12
Lohusuu	Näitusi ja väljapanekuid 0 Raamatukoguüritusi 0	

Mustvee Linnaraamatu- kogu	Näitusi ja väljapanekuid 6 Tammsaare toas püsinäitus "Tõe ja õiguse" aegsed põllutööriistad Gerri Orgma valmistatud nukkude näitus Hundijutud Raamatukoguüritusi 7 Raamatututvustus – Vali hea raamat! Hundijutud. Ettelugemispäev Kohtumine nukumeister Gerri Orgmaga Rõdukontsert - esinesid lapsed	132
Raja	Näitusi ja väljapanekuid 3 Mardi ja kadripäev Laste joonistused Raamatukoguüritusi 4 Laske mardid tuppa Ettelugemispäev Muinasjututund Loeme ja joonistame	18
Saare	Näitusi ja väljapanekuid 6 Kokkame koos Raamatukunst Mardi- ja kadripäevakombed Siili jõulumaa Raamatukoguüritusi 20 Meistriks ja kunstnikuks Koolivaheaja kool Raamatukunst Lihavõttelaat lasteaias Mardi- ja kadripäev Siili jõulumaa Kalevipoja kajas	454
Ulvi	Näitusi ja väljapanekuid 0 Raamatukoguüritusi 0	
Voore	Näitusi ja väljapanekuid 9 Eesti rahva muinasjutud Eno Raud 90 Suveks suvejutte Raamatukoguüritusi 6 Loeme eesti luuletusi Reisiraamatud Mardid külas	47

LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine

2018. a. toimus Põltsamaa Raamatukogus Kultuuriministeeriumi haldusjärelvalve. Järelvalvet alustati 15. oktoobril. Kohapeal tehti Põltsamaa Raamatukogus järelvalvet 31. oktoobril, lisaks külastati 31. oktoobril ja 1. novembril ka Põltsamaa Raamatukogu Adavere haruraamatukogu, Siimusti raamatukogu ning Mustvee Linnaraamatukogu. Seda viis läbi Kultuuriministeeriumi kultuuriväärtuste osakonna raamatukogude peaspetsialist Kristiin Meos.

Kontrolliti maakonnaraamatukogu ülesannete täitmist raamatukoguteeninduse koordineerimisel. Kokkuvõttev hinnang nendib, et Põltsamaa Raamatukogu kui maakonnaraamatukogu täidab eeskujulikult RARSis sätestatud maakonnaraamatukogu ülesandeid raamatukoguteeninduse koordineerimisel Jõgeva maakonnas.